

DEUTERONOMIUM

Capitulum: **1** 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16
17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34

CAPITULUM 1

haec sunt verba quae locutus est Moses ad omnem Israhel trans Iordanem in solitudine campestri contra mare Rubrum inter Pharan et Thophel et Laban et Aseroth ubi auri est plurimum

2 undecim diebus de Horeb per viam montis Seir usque Cadesbarne

3 quadragesimo anno undecimo mense prima die mensis locutus est Moses ad filios Israhel omnia quae praeceperat illi Dominus ut diceret eis

4 postquam percussit Seon regem Amorreorum qui habitavit in Esebon et Og regem Basan qui mansit in Aseroth et in Edrai

5 trans Iordanem in terra Moab coepitque Moses explanare legem et dicere

6 Dominus Deus noster locutus est ad nos in Horeb dicens sufficit vobis quod in hoc monte mansistis

7 revertimini et venite ad montem Amorreorum et ad cetera quae ei proxima sunt campestria atque montana et humiliora loca contra meridiem et iuxta litus maris terram Chananeorum et Libani usque ad flumen magnum Eufraten

8 en inquit tradidi vobis ingredimini et possidete eam super qua iuravit Dominus patribus vestris Abraham et Isaac et Iacob ut daret illam eis et semini eorum post eos

9 dixique vobis illo in tempore

10 non possum solus sustinere vos quia Dominus Deus vester multiplicavit vos et estis hodie sicut stellae caeli plurimae

11 Dominus Deus patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa milia et benedicat vobis sicut locutus est

12 non valeo solus vestra negotia sustinere et pondus ac iurgia

13 date e vobis viros sapientes et gnaros et quorum conversatio sit probata in tribubus vestris ut ponam eos vobis principes

14 tunc respondistis mihi bona res est quam vis facere

15 tulique de tribubus vestris viros sapientes et nobiles et constitui eos principes tribunos et centuriones et quinquagenarios ac decanos qui docerent vos singula

16 praecepique eis dicens audite illos et quod iustum est iudicate sive civis sit ille sive peregrinus

17 nulla erit distantia personarum ita parvum audietis ut magnum nec accipietis cuiusquam personam quia Dei iudicium est quod si difficile vobis aliquid visum fuerit referte ad me et ego audiam

18 praecepique omnia quae facere deberetis

19 profecti autem de Horeb transivimus per heremum terribilem et maximam quam vidistis per viam montis Amorrei sicut praeceperat Dominus Deus noster nobis cumque venissemus in Cadesbarne

20 dixi vobis venistis ad montem Amorrei quem Dominus Deus noster daturus est nobis

21 vide terram quam Dominus Deus tuus dat tibi ascende et posside eam sicut locutus est Dominus Deus patribus tuis noli metuere nec quicquam paveas

22 et accessistis ad me omnes atque dixistis mittamus viros qui considerent terram et renuntient per quod iter debeamus ascendere et ad quas pergere civitates

23 cumque mihi sermo placuisset misi e vobis duodecim viros singulos de tribubus suis

24 qui cum perrexissent et ascendissent in montana venerunt usque ad vallem Botri et considerata terra

25 sumentes de fructibus eius ut ostenderent ubertatem adtulerunt ad nos atque dixerunt bona est terra quam Dominus Deus noster daturus est nobis

26 et noluistis ascendere sed increduli ad sermonem Domini Dei nostri

27 murmurati estis in tabernaculis vestris atque dixistis odit nos Dominus et idcirco eduxit nos de terra Aegypti ut traderet in manu Amorrei atque deleat

28 quo ascendemus nuntii terruerunt cor nostrum dicentes maxima multitudo est et nobis in statura procerior urbes magnae et ad caelum usque munitae filios Enacim vidimus ibi

29 et dixi vobis nolite metuere nec timeatis eos

30 Dominus Deus qui ductor est vester pro vobis ipse pugnabit sicut fecit in Aegypto videntibus cunctis

31 et in solitudine ipse vidisti portavit te Dominus Deus tuus ut solet homo gestare parvulum filium suum in omni via per quam ambulasti donec veniretis ad locum istum

32 et nec sic quidem credidistis Domino Deo vestro

33 qui praecessit vos in via et metatus est locum in quo tentoria figere deberetis nocte ostendens vobis iter per ignem et die per columnam nubis

34 cumque audisset Dominus vocem sermonum vestrorum iratus iuravit et ait

35 non videbit quispiam de hominibus generationis huius pessimae terram bonam quam sub iuramento pollicitus sum patribus vestris

36 praeter Chaleb filium Iepphone ipse enim videbit eam et ipsi dabo terram quam calcavit et filiis eius quia secutus est Dominum

37 nec miranda indignatio in populum cum mihi quoque iratus Dominus propter vos dixerit nec tu ingredieris illuc

38 sed Iosue filius Nun minister tuus ipse intrabit pro te hunc exhortare et robora et ipse terram sorte dividat Israheli

39 parvuli vestri de quibus dixistis quod captivi ducerentur et filii qui hodie boni ac mali ignorant distantiam ipsi ingredientur et ipsis dabo terram et possidebunt eam

40 vos autem revertimini et abite in solitudinem per viam maris Rubri

41 et respondistis mihi peccavimus Domino ascendemus atque pugnabimus sicut praecepit Dominus Deus noster cumque instructi armis pergeretis in montem

42 ait mihi Dominus dic ad eos nolite ascendere neque pugnetis non enim sum vobiscum ne cadatis coram inimicis vestris

43 locutus sum et non audistis sed adversantes imperio Domini et tumentes superbia ascendistis in montem

44 itaque egressus Amorreus qui habitabat in montibus et obviam veniens persecutus est

vos sicut solent apes persequi et cecidit de Seir usque Horma

⁴⁵ cumque reversi ploraretis coram Domino non audivit vos nec voci vestrae voluit acquiescere

⁴⁶ sedistis ergo in Cadesbarne multo tempore

CAPITULUM 2

profectique inde venimus in solitudinem quae ducit ad mare Rubrum sicut mihi dixerat Dominus et circumivimus montem Seir longo tempore

² dixitque Dominus ad me

³ sufficit vobis circumire montem istum ite contra aquilonem

⁴ et populo praecipe dicens transibitis per terminos fratrum vestrorum filiorum Esau qui habitant in Seir et timebunt vos

⁵ videte ergo diligenter ne moveamini contra eos neque enim dabo vobis de terra eorum quantum potest unius pedis calcare vestigium quia in possessionem Esau dedi montem Seir

⁶ cibos emetis ab eis pecunia et comedetis aquam emptam haurietis et bibetis

⁷ Dominus Deus tuus benedixit tibi in omni opere manuum tuarum novit iter tuum quomodo transieris solitudinem hanc magnam per quadraginta annos habitans tecum Dominus Deus tuus et nihil tibi defuit

⁸ cumque transissemus fratres nostros filios Esau qui habitabant in Seir per viam campestrum de Helath et de Asiongaber venimus ad iter quod ducit in desertum Moab

⁹ dixitque Dominus ad me non pugnes contra Moabitas nec ineas adversum eos proelium non enim dabo tibi quicquam de terra eorum quia filiis Loth tradidi Ar in possessionem

¹⁰ Emim primi fuerunt habitatores eius populus magnus et validus et tam excelsus ut de Enacim stirpe

¹¹ quasi gigantes crederentur et essent similes filiorum Enacim denique Moabitae appellant eos Emim

¹² in Seir autem prius habitaverunt Horim quibus expulsis atque deletis habitaverunt filii Esau sicut fecit Israhel in terra possessionis suae quam dedit ei Dominus

¹³ surgentes ergo ut transiremus torrentem Zared venimus ad eum

¹⁴ tempus autem quo ambulavimus de Cadesbarne usque ad transitum torrentis Zared triginta octo annorum fuit donec consumeretur omnis generatio hominum bellatorum de castris sicut iuraverat Dominus

¹⁵ cuius manus fuit adversum eos ut interirent de castrorum medio

¹⁶ postquam autem universi ceciderunt pugnatore

¹⁷ locutus est Dominus ad me dicens

¹⁸ tu transibis hodie terminos Moab urbem nomine Ar

¹⁹ et accedens in vicina filiorum Ammon cave ne pugnes contra eos nec movearis ad proelium non enim dabo tibi de terra filiorum Ammon quia filiis Loth dedi eam in possessionem

²⁰ terra gigantum reputata est et in ipsa olim habitaverunt gigantes quos Ammanitae vocant Zomzommim

²¹ populus magnus et multus et procerae longitudinis sicut Enacim quos delevit Dominus a facie eorum et fecit illos habitare pro eis

²² sicut fecerat filiis Esau qui habitant in Seir delens Horreos et terram eorum illis tradens

quam possident usque in praesens

²³ Eveos quoque qui habitabant in Aserim usque Gazam Cappadoces expulerunt qui egressi de Cappadocia deleverunt eos et habitaverunt pro illis

²⁴ surgite et transite torrentem Arnon ecce tradidi in manu tua Seon regem Esebon Amorreum et terram eius incipe possidere et committe adversum eum proelium

²⁵ hodie incipiam mittere terrorem atque formidinem tuam in populos qui habitant sub omni caelo ut audito nomine tuo paveant et in morem parturientium contremescant et dolore teneantur

²⁶ misi ergo nuntios de solitudine Cademoth ad Seon regem Esebon verbis pacificis dicens

²⁷ transibimus per terram tuam publica gradiemur via non declinabimus neque ad dextram neque ad sinistram

²⁸ alimenta pretio vende nobis ut vescamur aquam pecunia tribue et sic bibemus tantum est ut nobis concedas transitum

²⁹ sicut fecerunt filii Esau qui habitant in Seir et Moabitae qui morantur in Ar donec veniamus ad Iordanem et transeamus in terram quam Dominus Deus noster daturus est nobis

³⁰ noluitque Seon rex Esebon dare nobis transitum quia induraverat Dominus Deus tuus spiritum eius et obfirmaverat cor illius ut traderetur in manus tuas sicut nunc vides

³¹ dixitque Dominus ad me ecce coepi tradere tibi Seon et terram eius incipe possidere eam

³² egressusque est Seon obviam nobis cum omni populo suo ad proelium in Iesa

³³ et tradidit eum Dominus Deus noster nobis percussimusque eum cum filiis et omni populo suo

³⁴ cunctasque urbes in tempore illo cepimus interfectis habitatoribus earum viris ac mulieribus et parvulis non reliquimus in eis quicquam

³⁵ absque iumentis quae in partem venere praedantium et spoliis urbium quas cepimus

³⁶ ab Aroer quae est super ripam torrentis Arnon oppido quod in valle situm est usque Galaad non fuit vicus et civitas quae nostras effugeret manus omnes tradidit Dominus Deus noster nobis

³⁷ absque terra filiorum Ammon ad quam non accessimus et cunctis quae adjacent torrenti Ieboc et urbibus montanis universisque locis a quibus nos prohibuit Dominus Deus noster

CAPITULUM 3

Itaque conversi ascendimus per iter Basan egressusque est Og rex Basan in occursum nobis cum populo suo ad bellandum in Edrai

² dixitque Dominus ad me ne timeas eum quia in manu tua traditus est cum omni populo ac terra sua faciesque ei sicut fecisti Seon regi Amorrearum qui habitavit in Esebon

³ tradidit ergo Dominus Deus noster in manibus nostris etiam Og regem Basan et universum populum eius percussimusque eos usque ad internicionem

⁴ vastantes cunctas civitates illius uno tempore non fuit oppidum quod nos effugeret sexaginta urbes omnem regionem Argob regni Og in Basan

⁵ cunctae urbes erant munitae muris altissimis portisque et vectibus absque oppidis innumeris quae non habebant muros

⁶ et delevimus eos sicut feceramus Seon regi Esebon disperdentes omnem civitatem virosque ac mulieres et parvulos

⁷ iumenta autem et spolia urbium diripuimus

⁸ tulimusque illo in tempore terram de manu duorum regum Amorreorum qui erant trans Iordanem a torrente Arnon usque ad montem Hermon

⁹ quem Sidonii Sarion vocant et Amorrei Sanir

¹⁰ omnes civitates quae sitae sunt in planitie et universam terram Galaad et Basan usque Selcha et Edrai civitates regni Og in Basan

¹¹ solus quippe Og rex Basan restiterat de stirpe gigantum monstratur lectus eius ferreus qui est in Rabbath filiorum Ammon novem cubitos habens longitudinis et quattuor latitudinis ad mensuram cubiti virilis manus

¹² terramque possedimus in tempore illo ab Aroer quae est super ripam torrentis Arnon usque ad mediam partem montis Galaad et civitates illius dedi Ruben et Gad

¹³ reliquam autem partem Galaad et omnem Basan regni Og tradidi mediae tribui Manasse omnem regionem Argob cuncta Basan vocatur terra gigantum

¹⁴ Iair filius Manasse possedit omnem regionem Argob usque ad terminos Gesuri et Machathi vocavitque ex nomine suo Basan Avothiair id est villas Iair usque in praesentem diem

¹⁵ Machir quoque dedi Galaad

¹⁶ et tribubus Ruben et Gad dedi terram Galaad usque ad torrentem Arnon medium torrentis et finium usque ad torrentem Ieboc qui est terminus filiorum Ammon

¹⁷ et planitiem solitudinis atque Iordanem et terminos Chenereth usque ad mare Deserti quod est Salsissimum ad radices montis Phasga contra orientem

¹⁸ praecepique vobis in tempore illo dicens Dominus Deus vester dat vobis terram hanc in hereditatem expediti praecedite fratres vestros filios Israhel omnes viri robusti

¹⁹ absque uxoribus et parvulis ac iumentis novi enim quod plura habeatis pecora et in urbibus remanere debebunt quas tradidi vobis

²⁰ donec requiem tribuat Dominus fratribus vestris sicut vobis tribuit et possideant etiam ipsi terram quam daturus est eis trans Iordanem tunc revertetur unusquisque in possessionem suam quam dedi vobis

²¹ Iosue quoque in tempore illo praecepi dicens oculi tui viderunt quae fecit Dominus Deus vester duobus his regibus sic faciet omnibus regnis ad quae transiturus es

²² ne timeas eos Dominus enim Deus vester pugnabit pro vobis

²³ precatusque sum Dominum in tempore illo dicens

²⁴ Domine Deus tu coepisti ostendere servo tuo magnitudinem tuam manumque fortissimam neque enim est alius Deus vel in caelo vel in terra qui possit facere opera tua et conparari fortitudini tuae

²⁵ transibo igitur et videbo terram hanc optimam trans Iordanem et montem istum egregium et Libanum

²⁶ iratusque est Dominus mihi propter vos nec exaudivit me sed dixit mihi sufficit tibi nequaquam ultra loquaris de hac re ad me

²⁷ ascende cacumen Phasgae et oculos tuos circumfer ad occidentem et aquilonem austrumque et orientem et aspice nec enim transibis Iordanem istum

²⁸ praecipe Iosue et corrobora eum atque conforta quia ipse praecedet populum istum et dividet eis terram quam visurus es

²⁹ mansimusque in valle contra fanum Phogor

CAPITULUM 4

- E**t nunc Israhel audi praecepta et iudicia quae ego doceo te ut faciens ea vivas et ingrediens possideas terram quam Dominus Deus patrum vestrorum daturus est vobis
- ² non addetis ad verbum quod vobis loquor neque auferetis ex eo custodite mandata Domini Dei vestri quae ego praecipio vobis
- ³ oculi vestri viderunt omnia quae fecit Dominus contra Beelphegor quomodo contriverit omnes cultores eius de medio vestri
- ⁴ vos autem qui adheretis Domino Deo vestro vivitis universi usque in praesentem diem
- ⁵ scitis quod docuerim vos praecepta atque iustitias sicut mandavit mihi Dominus Deus meus sic facietis ea in terra quam possessuri estis
- ⁶ et observabitis et implebitis opere haec est enim vestra sapientia et intellectus coram populis ut audientes universa praecepta haec dicant en populus sapiens et intellegens gens magna
- ⁷ nec est alia natio tam grandis quae habeat deos adpropinquantes sibi sicut Dominus Deus noster adest cunctis obsecrationibus nostris
- ⁸ quae est enim alia gens sic inclita ut habeat caerimonias iustaque iudicia et universam legem quam ego proponam hodie ante oculos vestros
- ⁹ custodi igitur temet ipsum et animam tuam sollicite ne obliviscaris verborum quae viderunt oculi tui et ne excedant de corde tuo cunctis diebus vitae tuae docebis ea filios ac nepotes tuos
- ¹⁰ diem in quo stetisti coram Domino Deo tuo in Horeb quando Dominus locutus est mihi dicens congrega ad me populum ut audiat sermones meos et discat timere me omni tempore quo vivit in terra doceantque filios suos
- ¹¹ et accessistis ad radices montis qui ardebat usque ad caelum erantque in eo tenebrae nubes et caligo
- ¹² locutusque est Dominus ad vos de medio ignis vocem verborum eius audistis et formam penitus non vidistis
- ¹³ et ostendit vobis pactum suum quod praecepit ut faceretis et decem verba quae scripsit in duabus tabulis lapideis
- ¹⁴ mihique mandavit in illo tempore ut docerem vos caerimonias et iudicia quae facere deberetis in terra quam possessuri estis
- ¹⁵ custodite igitur sollicite animas vestras non vidistis aliquam similitudinem in die qua locutus est Dominus vobis in Horeb de medio ignis
- ¹⁶ ne forte decepti faciatis vobis sculptam similitudinem aut imaginem masculi vel feminae
- ¹⁷ similitudinem omnium iumentorum quae sunt super terram vel avium sub caelo volantium
- ¹⁸ atque reptilium quae moventur in terra sive piscium qui sub terra morantur in aquis
- ¹⁹ ne forte oculis elevatis ad caelum videas solem et lunam et omnia astra caeli et errore deceptus adores ea et colas quae creavit Dominus Deus tuus in ministerium cunctis gentibus quae sub caelo sunt
- ²⁰ vos autem tulit Dominus et eduxit de fornace ferrea Aegypti ut haberet populum hereditarium sicut est in praesenti die
- ²¹ iratusque est Dominus contra me propter sermones vestros et iuravit ut non transirem Iordanem nec ingrederer terram optimam quam daturus est vobis
- ²² ecce morior in hac humo non transibo Iordanem vos transibitis et possidebitis terram egregiam

23 cave nequando obliviscaris pacti Domini Dei tui quod pepigit tecum et facias tibi sculptam similitudinem eorum quae fieri Dominus prohibuit

24 quia Dominus Deus tuus ignis consumens est Deus aemulator

25 si genueritis filios ac nepotes et morati fueritis in terra deceptique feceritis vobis aliquam similitudinem patrantes malum coram Domino Deo vestro ut eum ad iracundiam provocetis

26 testes invoco hodie caelum et terram cito perituros vos esse de terra quam transito Iordane possessuri estis non habitabitis in ea longo tempore sed delebit vos Dominus

27 atque disperget in omnes gentes et remanebitis pauci in nationibus ad quas vos ducturus est Dominus

28 ibique servietis diis qui hominum manu fabricati sunt ligno et lapidi qui non vident non audiunt non comedunt non odorantur

29 cumque quaesieris ibi Dominum Deum tuum invenies eum si tamen toto corde quaesieris et tota tribulatione animae tuae

30 postquam te invenerint omnia quae praedicta sunt novissimo tempore reverteris ad Dominum Deum tuum et audies vocem eius

31 quia Deus misericors Dominus Deus tuus est non dimittet te nec omnino delebit neque obliviscetur pacti in quo iuravit patribus tuis

32 interroga de diebus antiquis qui fuerunt ante te ex die quo creavit Deus hominem super terram a summo caeli usque ad summum eius si facta est aliquando huiuscemodi res aut umquam cognitum est

33 ut audiret populus vocem Dei loquentis de medio ignis sicut tu audisti et vixisti

34 si fecit Deus ut ingrederetur et tolleretur sibi gentem de medio nationum per temptationes signa atque portenta per pugnam et robustam manum extentumque brachium et horribiles visiones iuxta omnia quae fecit pro vobis Dominus Deus vester in Aegypto videntibus oculis tuis

35 ut scires quoniam Dominus ipse est Deus et non est alius praeter unum

36 de caelo te fecit audire vocem suam ut doceret te et in terra ostendit tibi ignem suum maximum et audisti verba illius de medio ignis

37 quia dilexit patres tuos et elegit semen eorum post eos eduxitque te praecedens in virtute sua magna ex Aegypto

38 ut deleret nationes maximas et fortiores te in introitu tuo et introduceret te daretque tibi terram earum in possessionem sicut cernis in praesenti die

39 scito ergo hodie et cogitato in corde tuo quod Dominus ipse sit Deus in caelo sursum et in terra deorsum et non sit alius

40 custodi praecepta eius atque mandata quae ego praecipio tibi ut bene sit tibi et filiis tuis post te et permaneas multo tempore super terram quam Dominus Deus tuus daturus est tibi

41 tunc separavit Moses tres civitates trans Iordanem ad orientalem plagam

42 ut confugiat ad eas qui occiderit nolens proximum suum nec fuerit inimicus ante unum et alterum diem et ad harum aliquam urbium possit evadere

43 Bosor in solitudine quae sita est in terra campestri de tribu Ruben et Ramoth in Galaad quae est in tribu Gad et Golam in Basan quae est in tribu Manasse

44 ista est lex quam proposuit Moses coram filiis Israel

45 et haec testimonia et caerimoniae atque iudicia quae locutus est ad filios Israel quando egressi sunt de Aegypto

- ⁴⁶ trans Iordanem in valle contra fanum Phogor in terra Seon regis Amorreii qui habitavit in Esebon quem percussit Moyses filii quoque Israel egressi ex Aegypto
- ⁴⁷ possederunt terram eius et terram Og regis Basan duorum regum Amorreorum qui erant trans Iordanem ad solis ortum
- ⁴⁸ ab Aroer quae sita est super ripam torrentis Arnon usque ad montem Sion qui est et Hermon
- ⁴⁹ omnem planitiem trans Iordanem ad orientalem plagam usque ad mare Solitudinis et usque ad radices montis Phasga

CAPITULUM 5

- V**ocavitque Moyses omnem Israhelem et dixit ad eum audi Israel caerimonias atque iudicia quae ego loquor in auribus vestris hodie discite ea et opere complete
- ² Dominus Deus noster pepigit nobiscum foedus in Horeb
- ³ non cum patribus nostris iniit pactum sed nobiscum qui inpraesentiarum sumus et vivimus
- ⁴ facie ad faciem locutus est nobis in monte de medio ignis
- ⁵ ego sequester et medius fui inter Dominum et vos in tempore illo ut adnuntiarem vobis verba eius timuistis enim ignem et non ascendistis in montem et ait
- ⁶ ego Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra Aegypti de domo servitutis
- ⁷ non habebis deos alienos in conspectu meo
- ⁸ non facies tibi sculptile nec similitudinem omnium quae in caelo sunt desuper et quae in terra deorsum et quae versantur in aquis sub terra
- ⁹ non adorabis ea et non coles ego enim sum Dominus Deus tuus Deus aemulator reddens iniquitatem patrum super filios in tertiam et quartam generationem his qui oderunt me
- ¹⁰ et faciens misericordiam in multa milia diligentibus me et custodientibus praecepta mea
- ¹¹ non usurpabis nomen Domini Dei tui frustra quia non erit impunitus qui super re vana nomen eius adsumpserit
- ¹² observa diem sabbati ut sanctifices eum sicut praecepit tibi Dominus Deus tuus
- ¹³ sex diebus operaberis et facies omnia opera tua
- ¹⁴ septimus dies sabbati est id est requies Domini Dei tui non facies in eo quicquam operis tu et filius tuus et filia servus et ancilla et bos et asinus et omne iumentum tuum et peregrinus qui est intra portas tuas ut requiescat servus et ancilla tua sicut et tu
- ¹⁵ memento quod et ipse servieris in Aegypto et eduxerit te inde Dominus Deus tuus in manu forti et brachio extento idcirco praecepit tibi ut observares diem sabbati
- ¹⁶ honora patrem tuum et matrem sicut praecepit tibi Dominus Deus tuus ut longo vivas tempore et bene sit tibi in terra quam Dominus Deus tuus daturus est tibi
- ¹⁷ non occides
- ¹⁸ neque moechaberis
- ¹⁹ furtumque non facies
- ²⁰ nec loqueris contra proximum tuum falsum testimonium
- ²¹ non concupisces uxorem proximi tui non domum non agrum non servum non ancillam non bovem non asinum et universa quae illius sunt
- ²² haec verba locutus est Dominus ad omnem multitudinem vestram in monte de medio

ignis et nubes et caliginis voce magna nihil addens amplius et scripsit ea in duabus tabulis lapideis quas tradidit mihi

²³ vos autem postquam audistis vocem de medio tenebrarum et montem ardere vidistis accessistis ad me omnes principes tribuum et maiores natu atque dixistis

²⁴ ecce ostendit nobis Dominus Deus noster maiestatem et magnitudinem suam vocem eius audivimus de medio ignis et probavimus hodie quod loquente Deo cum homine vixerit homo

²⁵ cur ergo morimur et devorabit nos ignis hic maximus si enim audierimus ultra vocem Domini Dei nostri moriemur

²⁶ quid est omnis caro ut audiat vocem Dei viventis qui de medio ignis loquitur sicut nos audivimus et possit vivere

²⁷ tu magis accede et audi cuncta quae dixerit Dominus Deus noster tibi loquerisque ad nos et nos audientes faciemus ea

²⁸ quod cum audisset Dominus ait ad me audivi vocem verborum populi huius quae locuti sunt tibi bene omnia sunt locuti

²⁹ quis det talem eos habere mentem ut timeant me et custodiant universa mandata mea in omni tempore ut bene sit eis et filiis eorum in sempiternum

³⁰ vade et dic eis revertimini in tentoria vestra

³¹ tu vero hic sta mecum et loquar tibi omnia mandata et caerimonias atque iudicia quae docebis eos ut faciant ea in terra quam dabo illis in possessionem

³² custodite igitur et facite quae praecepit Dominus Deus vobis non declinabitis neque ad dextram neque ad sinistram

³³ sed per viam quam praecepit Dominus Deus vester ambulabitis ut vivatis et bene sit vobis et protelentur dies in terra possessionis vestrae

CAPITULUM 6

haec sunt praecepta et caerimoniae atque iudicia quae mandavit Dominus Deus vester ut docerem vos et faciatis ea in terra ad quam transgredimini possidendam

² ut timeas Dominum Deum tuum et custodias omnia mandata et praecepta eius quae ego praecipio tibi et filiis ac nepotibus tuis cunctis diebus vitae tuae ut prolongentur dies tui

³ audi Israhel et observa ut facias et bene sit tibi et multipliceris amplius sicut pollicitus est Dominus Deus patrum tuorum tibi terram lacte et melle manantem

⁴ audi Israhel Dominus Deus noster Dominus unus est

⁵ diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo et ex tota anima tua et ex tota fortitudine tua

⁶ eruntque verba haec quae ego praecipio tibi hodie in corde tuo

⁷ et narrabis ea filiis tuis et mediteris sedens in domo tua et ambulans in itinere dormiens atque consurgens

⁸ et ligabis ea quasi signum in manu tua eruntque et movebuntur inter oculos tuos

⁹ scribesque ea in limine et ostiis domus tuae

¹⁰ cumque introduxerit te Dominus Deus tuus in terram pro qua iuravit patribus tuis Abraham Isaac et Iacob et dederit tibi civitates magnas et optimas quas non aedificasti

¹¹ domos plenas cunctarum opum quas non extruxisti cisternas quas non fodisti vineta et oliveta quae non plantasti

- ¹² et comederis et saturatus fueris
- ¹³ cave diligenter ne obliviscaris Domini qui eduxit te de terra Aegypti de domo servitutis Dominum Deum tuum timebis et ipsi servies ac per nomen illius iurabis
- ¹⁴ non ibitis post deos alienos cunctarum gentium quae in circuitu vestro sunt
- ¹⁵ quoniam Deus aemulator Dominus Deus tuus in medio tui nequando irascatur furor Domini Dei tui contra te et auferat te de superficie terrae
- ¹⁶ non temptabis Dominum Deum tuum sicut temptasti in loco temptationis
- ¹⁷ custodi praecepta Domini Dei tui ac testimonia et caerimonias quas praecepit tibi
- ¹⁸ et fac quod placitum est et bonum in conspectu Domini ut bene sit tibi et ingressus possideas terram optimam de qua iuravit Dominus patribus tuis
- ¹⁹ ut deleret omnes inimicos tuos coram te sicut locutus est
- ²⁰ cum interrogaverit te filius tuus cras dicens quid sibi volunt testimonia haec et caerimoniae atque iudicia quae praecepit Dominus Deus noster nobis
- ²¹ dices ei servi eramus Pharaonis in Aegypto et eduxit nos Dominus de Aegypto in manu forti
- ²² fecitque signa atque prodigia magna et pessima in Aegypto contra Pharaonem et omnem domum illius in conspectu nostro
- ²³ et eduxit nos inde ut introductis daret terram super qua iuravit patribus nostris
- ²⁴ praecepitque nobis Dominus ut faciamus omnia legitima haec et timeamus Dominum Deum nostrum et bene sit nobis cunctis diebus vitae nostrae sicut est hodie
- ²⁵ eritque nostri misericors si custodierimus et fecerimus omnia praecepta eius coram Domino Deo nostro sicut mandavit nobis

CAPITULUM 7

- C**um introduxerit te Dominus Deus tuus in terram quam possessurus ingredieris et deleverit gentes multas coram te Hettheum et Gergeseum et Amorream Chananeum et Ferezeum et Eveum et Iebuseum septem gentes multo maioris numeri quam tu es et robustiores te
- ² tradideritque eas Dominus Deus tuus tibi percuties eas usque ad internicionem non inibis cum eis foedus nec misereberis earum
- ³ neque sociabis cum eis coniugia filiam tuam non dabis filio eius nec filiam illius accipies filio tuo
- ⁴ quia seducet filium tuum ne sequatur me et ut magis serviat diis alienis irasceturque furor Domini et delebit te cito
- ⁵ quin potius haec facietis eis aras eorum subvertite confringite statuas lucosque succidite et sculptilia conburite
- ⁶ quia populus sanctus es Domino Deo tuo te elegit Dominus Deus tuus ut sis ei populus peculiaris de cunctis populis qui sunt super terram
- ⁷ non quia cunctas gentes numero vincebatis vobis iunctus est Dominus et elegit vos cum omnibus sitis populis pauciores
- ⁸ sed quia dilexit vos Dominus et custodivit iuramentum quod iuravit patribus vestris eduxitque vos in manu forti et redemit de domo servitutis de manu Pharaonis regis Aegypti
- ⁹ et scies quia Dominus Deus tuus ipse est Deus fortis et fidelis custodiens pactum et misericordiam diligentibus se et his qui custodiunt praecepta eius in mille generationes

- ¹⁰ et reddens odientibus se statim ita ut disperdat eos et ultra non differat protinus eis restituens quod merentur
- ¹¹ custodi ergo praecepta et caerimonias atque iudicia quae ego mando tibi hodie ut facias
- ¹² si postquam audieris haec iudicia custodieris ea et feceris custodiet et Dominus Deus tuus tibi pactum et misericordiam quam iuravit patribus tuis
- ¹³ et diliget te ac multiplicabit benedicetque fructui ventris tui et fructui terrae tuae frumento tuo atque vindemiae oleo et armentis gregibus ovium tuarum super terram pro qua iuravit patribus tuis ut daret eam tibi
- ¹⁴ benedictus eris inter omnes populos non erit apud te sterilis utriusque sexus tam in hominibus quam in gregibus tuis
- ¹⁵ auferet Dominus a te omnem languorem et infirmitates Aegypti pessimas quas novisti non inferet tibi sed cunctis hostibus tuis
- ¹⁶ devorabis omnes populos quos Dominus Deus tuus daturus est tibi non parcet eis oculus tuus nec servies diis eorum ne sint in ruinam tui
- ¹⁷ si dixeris in corde tuo plures sunt gentes istae quam ego quomodo potero delere eas
- ¹⁸ noli metuere sed recordare quae fecerit Dominus Deus tuus Pharaoni et cunctis Aegyptiis
- ¹⁹ plagas maximas quas viderunt oculi tui et signa atque portenta manumque robustam et extentum brachium ut educeret te Dominus Deus tuus sic faciet cunctis populis quos metuis
- ²⁰ insuper et crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos donec deleat omnes atque disperdat qui te fugerint et latere potuerint
- ²¹ non timebis eos quia Dominus Deus tuus in medio tui est Deus magnus et terribilis
- ²² ipse consumet nationes has in conspectu tuo paulatim atque per partes non poteris delere eas pariter ne forte multiplicentur contra te bestiae terrae
- ²³ dabitque eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo et interficiet illos donec penitus deleantur
- ²⁴ tradet reges eorum in manus tuas et disperdes nomina eorum sub caelo nullus poterit resistere tibi donec conteras eos
- ²⁵ sculptilia eorum igne combures non concupisces argentum et aurum de quibus facta sunt neque adsumes ex eis tibi quicquam ne offendas propter ea quia abominatio est Domini Dei tui
- ²⁶ nec inferes quippiam ex idolo in domum tuam ne fias anathema sicut et illud est quasi spurcitiam detestaberis et velut inquinamentum ac sordes abominationi habebis quia anathema est

CAPITULUM 8

Omne mandatum quod ego praecipio tibi hodie cave diligenter ut facias ut possitis vivere et multiplicemini ingressique possideatis terram pro qua iuravit Dominus patribus vestris

² et recordaberis cuncti itineris per quod adduxit te Dominus Deus tuus quadraginta annis per desertum ut adfligeret te atque temptaret et nota fierent quae in tuo animo versabantur utrum custodires mandata illius an non

³ adflixit te penuria et dedit tibi cibum manna quem ignorabas tu et patres tui ut ostenderet tibi quod non in solo pane vivat homo sed in omni verbo quod egreditur ex ore Domini

- ⁴ vestimentum tuum quo operiebaris nequaquam vetustate defecit et pes tuus non est subtritus en quadragesimus annus est
- ⁵ ut recogites in corde tuo quia sicut erudit homo filium suum sic Dominus Deus tuus erudivit te
- ⁶ ut custodias mandata Domini Dei tui et ambules in viis eius et timeas eum
- ⁷ Dominus enim Deus tuus introducet te in terram bonam terram rivorum aquarumque et fontium in cuius campis et montibus erumpunt fluviorum abyssi
- ⁸ terram frumenti hordei vinearum in qua ficus et mala granata et oliveta nascuntur terram olei ac mellis
- ⁹ ubi absque ulla penuria comedes panem tuum et rerum omnium abundantia perfrueris cuius lapides ferrum sunt et de montibus eius aeris metalla fodiuntur
- ¹⁰ ut cum comederis et satiatus fueris benedicas Domino Deo tuo pro terra optima quam dedit tibi
- ¹¹ observa et cave nequando obliviscaris Domini Dei tui et neglegas mandata eius atque iudicia et caerimonias quas ego praecipio tibi hodie
- ¹² ne postquam comederis et satiatus domos pulchras aedificaveris et habitaveris in eis
- ¹³ habuerisque armenta et ovium greges argenti et auri cunctarumque rerum copiam
- ¹⁴ elevetur cor tuum et non reminiscaris Domini Dei tui qui eduxit te de terra Aegypti de domo servitutis
- ¹⁵ et ductor tuus fuit in solitudine magna atque terribili in qua erat serpens flatu adurens et scorpio ac dipsas et nullae omnino aquae qui eduxit rivos de petra durissima
- ¹⁶ et cibavit te manna in solitudine quod nescierunt patres tui et postquam adflixit ac probavit ad extremum misertus est tui
- ¹⁷ ne diceres in corde tuo fortitudo mea et robur manus meae haec mihi omnia praestiterunt
- ¹⁸ sed recorderis Domini Dei tui quod ipse tibi vires praebuerit ut impleret pactum suum super quo iuravit patribus tuis sicut praesens indicat dies
- ¹⁹ sin autem oblitus Domini Dei tui secutus fueris alienos deos coluerisque illos et adoraveris ecce nunc praedico tibi quod omnino dispereas
- ²⁰ sicut gentes quas delevit Dominus in introitu tuo ita et vos peribitis si inoboedientes fueritis voci Domini Dei vestri

CAPITULUM 9

- a**udi Israhel tu transgredieris hodie Iordanem ut possideas nationes maximas et fortiores te civitates ingentes et ad caelum usque muratas
- ² populum magnum atque sublimem filios Enacim quos ipse vidisti et audisti quibus nullus potest ex adverso resistere
- ³ scies ergo hodie quod Dominus Deus tuus ipse transibit ante te ignis devorans atque consumens qui conterat eos et deleat atque disperdat ante faciem tuam velociter sicut locutus est tibi
- ⁴ ne dicas in corde tuo cum deleverit eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo propter iustitiam meam introduxit me Dominus ut terram hanc possiderem cum propter impietates suas istae deletae sint nationes
- ⁵ neque enim propter iustitias tuas et aequitatem cordis tui ingredieris ut possideas terras eorum sed quia illae egerunt impie te introeunte deletae sunt et ut conpleret verbum suum

Dominus quod sub iuramento pollicitus est patribus tuis Abraham Isaac et Iacob

⁶ scito igitur quod non propter iustitias tuas Dominus Deus tuus dederit tibi terram hanc optimam in possessionem cum durissimae cervicis sis populus

⁷ memento et ne obliviscaris quomodo ad iracundiam provocaveris Dominum Deum tuum in solitudine ex eo die quo es egressus ex Aegypto usque ad locum istum semper adversum Dominum contendisti

⁸ nam et in Horeb provocasti eum et iratus delere te voluit

⁹ quando ascendi in montem ut acciperem tabulas lapideas tabulas pacti quod pepigit vobiscum Dominus et perseveravi in monte quadraginta diebus ac noctibus panem non comedens et aquam non bibens

¹⁰ deditque mihi Dominus duas tabulas lapideas scriptas digito Dei et continentes omnia verba quae vobis in monte locutus est de medio ignis quando contio populi congregata est

¹¹ cumque transissent quadraginta dies et totidem noctes dedit mihi Dominus duas tabulas lapideas tabulas foederis

¹² dixitque mihi surge et descende hinc cito quia populus tuus quos eduxisti de Aegypto deseruerunt velociter viam quam demonstrasti eis feceruntque sibi conflatile

¹³ rursumque ait Dominus ad me cerno quod populus iste durae cervicis sit

¹⁴ dimitte me ut conteram eum et deleam nomen eius sub caelo et constituam te super gentem quae hac maior et fortior sit

¹⁵ cumque de monte ardente descenderem et duas tabulas foederis utraque tenerem manu

¹⁶ vidissemque vos peccasse Domino Deo vestro et fecisse vobis vitulum conflatilem ac deseruisse velociter viam eius quam vobis ostenderat

¹⁷ proieci tabulas de manibus meis confregique eas in conspectu vestro

¹⁸ et procidi ante Dominum sicut prius quadraginta diebus et noctibus panem non comedens et aquam non bibens propter omnia peccata vestra quae gessistis contra Dominum et eum ad iracundiam provocastis

¹⁹ timui enim indignationem et iram illius qua adversum vos concitatus delere vos voluit et exaudivit me Dominus etiam hac vice

²⁰ adversum Aaron quoque vehementer iratus voluit eum conterere et pro illo similiter deprecatus sum

²¹ peccatum autem vestrum quod feceratis id est vitulum arripiens igne conbusi et in frusta comminuens omninoque in pulverem redigens proieci in torrentem qui de monte descendit

²² in Incendio quoque et in Temptatione et in sepulchris Concupiscentiae provocastis Dominum

²³ et quando misit vos de Cadesbarne dicens ascendite et possidete terram quam dedi vobis et contempsistis imperium Domini Dei vestri et non credidistis ei neque vocem eius audire voluistis

²⁴ sed semper fuistis rebelles a die qua nosse vos coepi

²⁵ et iacui coram Domino quadraginta diebus ac noctibus quibus eum suppliciter deprecabar ne deleret vos ut fuerat comminatus

²⁶ et orans dixi Domine Deus ne disperdas populum tuum et hereditatem tuam quam redemisti in magnitudine tua quos eduxisti de Aegypto in manu forti

²⁷ recordare servorum tuorum Abraham Isaac et Iacob ne aspicias duritiam populi huius et impietatem atque peccatum

²⁸ ne forte dicant habitatores terrae de qua eduxisti nos non poterat Dominus introducere eos in terram quam pollicitus est eis et oderat illos idcirco eduxit ut interficeret eos in solitudine

²⁹ qui sunt populus tuus et hereditas tua quos eduxisti in fortitudine tua magna et in brachio tuo extento

CAPITULUM 10

In tempore illo dixit Dominus ad me dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores fuerunt et ascende ad me in montem faciesque arcam ligneam

² et scribam in tabulis verba quae fuerunt in his quas ante confregisti ponesque eas in arca

³ feci igitur arcam de lignis setthim cumque dolassem duas tabulas lapideas instar priorum ascendi in montem habens eas in manibus

⁴ scripsitque in tabulis iuxta id quod prius scripserat verba decem quae locutus est Dominus ad vos in monte de medio ignis quando populus congregatus est et dedit eas mihi

⁵ reversusque de monte descendi et posui tabulas in arcam quam feceram quae hucusque ibi sunt sicut mihi praecepit Dominus

⁶ filii autem Israhel castra moverunt ex Beroth filiorum lacan in Musera ubi Aaron mortuus ac sepultus est pro quo sacerdotio functus est filius eius Eleazar

⁷ inde venerunt in Gadgad de quo loco profecti castrametati sunt in Ietabatha in terra aquarum atque torrentium

⁸ eo tempore separavit tribum Levi ut portaret arcam foederis Domini et staret coram eo in ministerio ac benediceret in nomine illius usque in praesentem diem

⁹ quam ob rem non habuit Levi partem neque possessionem cum fratribus suis quia ipse Dominus possessio eius est sicut promisit ei Dominus Deus tuus

¹⁰ ego autem steti in monte sicut prius quadraginta diebus ac noctibus exaudivitque me Dominus etiam hac vice et te perdere noluit

¹¹ dixitque mihi vade et praecede populum ut ingrediatur et possideat terram quam iuravi patribus eorum ut traderem eis

¹² et nunc Israhel quid Dominus Deus tuus petit a te nisi ut timeas Dominum Deum tuum et ambules in viis eius et diligas eum ac servias Domino Deo tuo in toto corde tuo et in tota anima tua

¹³ custodiasque mandata Domini et caerimonias eius quas ego hodie praecipio ut bene sit tibi

¹⁴ en Domini Dei tui caelum est et caelum caeli terra et omnia quae in ea sunt

¹⁵ et tamen patribus tuis conglutinator est Dominus et amavit eos elegitque semen eorum post eos id est vos de cunctis gentibus sicut hodie conprobatur

¹⁶ circumcidite igitur praeputium cordis vestri et cervicem vestram ne induretis amplius

¹⁷ quia Dominus Deus vester ipse est Deus deorum et Dominus dominantium Deus magnus et potens et terribilis qui personam non accipit nec munera

¹⁸ facit iudicium pupillo et viduae amat peregrinum et dat ei victum atque vestitum

¹⁹ et vos ergo amate peregrinos quia et ipsi fuistis advenae in terra Aegypti

²⁰ Dominum Deum tuum timebis et ei servies ipsi adherebis iurabisque in nomine illius

²¹ ipse est laus tua et Deus tuus qui fecit tibi haec magnalia et terribilia quae viderunt oculi

tui

22 in septuaginta animabus descenderunt patres tui in Aegyptum et ecce nunc multiplicavit te Dominus Deus tuus sicut astra caeli

CAPITULUM 11

ama itaque Dominum Deum tuum et observa praecepta eius et caerimonias iudicia atque mandata omni tempore

2 cognoscite hodie quae ignorant filii vestri qui non viderunt disciplinam Domini Dei vestri magnalia eius et robustam manum extentumque brachium

3 signa et opera quae fecit in medio Aegypti Pharaoni regi et universae terrae eius

4 omnique exercitui Aegyptiorum et equis ac curribus quomodo operuerint eos aquae Rubri maris cum vos persequerentur et deleverit eos Dominus usque in praesentem diem

5 vobisque quae fecerit in solitudine donec veniretis ad hunc locum

6 et Dathan atque Abiram filiis Heliab qui fuit filius Ruben quos aperto ore suo terra absorcuit cum domibus et tabernaculis et universa substantia eorum quam habebant in medio Israhelis

7 oculi vestri viderunt omnia opera Domini magna quae fecit

8 ut custodiatis universa mandata illius quae ego hodie praecipio vobis et possitis introire et possidere terram ad quam ingredimini

9 multoque in ea vivatis tempore quam sub iuramento pollicitus est Dominus patribus vestris et semini eorum lacte et melle manantem

10 terra enim ad quam ingredieris possidendam non est sicut terra Aegypti de qua existi ubi iacto semine in hortorum morem aquae ducuntur inriguae

11 sed montuosa est et campestris de caelo expectans pluvias

12 quam Dominus Deus tuus semper invisit et oculi illius in ea sunt a principio anni usque ad finem eius

13 si ergo oboedieritis mandatis meis quae hodie praecipio vobis ut diligatis Dominum Deum vestrum et serviat ei in toto corde vestro et in tota anima vestra

14 dabo pluviam terrae vestrae temporivam et serotinam ut colligatis frumentum et vinum et oleum

15 faenum ex agris ad pascenda iumenta et ut ipsi comedatis ac saturemini

16 cavete ne forte decipiatur cor vestrum et recedatis a Domino serviatisque diis alienis et adoretis eos

17 iratusque Dominus claudat caelum et pluviae non descendant nec terra det germen suum pereatisque velociter de terra optima quam Dominus daturus est vobis

18 ponite haec verba mea in cordibus et in animis vestris et suspendite ea pro signo in manibus et inter vestros oculos conlocate

19 docete filios vestros ut illa meditentur quando sederis in domo tua et ambulaveris in via et accubueris atque surrexeris

20 scribes ea super postes et ianuas domus tuae

21 ut multiplicentur dies tui et filiorum tuorum in terra quam iuravit Dominus patribus tuis ut daret eis quamdiu caelum imminet terrae

22 si enim custodieritis mandata quae ego praecipio vobis et feceritis ea ut diligatis Dominum Deum vestrum et ambuletis in omnibus viis eius adherentes ei

23 disperdet Dominus omnes gentes istas ante faciem vestram et possidebitis eas quae

maiores et fortiores vobis sunt

²⁴ omnis locus quem calcaverit pes vester vester erit a deserto et Libano a flumine magno Eufraten usque ad mare occidentale erunt termini vestri

²⁵ nullus stabit contra vos terrorem vestrum et formidinem dabit Dominus Deus vester super omnem terram quam calcaturi estis sicut locutus est vobis

²⁶ en propono in conspectu vestro hodie benedictionem et maledictionem

²⁷ benedictionem si oboedieritis mandatis Domini Dei vestri quae ego praecipio vobis

²⁸ maledictionem si non audieritis mandata Domini Dei vestri sed recesseritis de via quam ego nunc ostendo vobis et ambulaveritis post deos alienos quos ignoratis

²⁹ cum introduxerit te Dominus Deus tuus in terram ad quam pergis habitandam pones benedictionem super montem Garizim maledictionem super montem Hebal

³⁰ qui sunt trans Iordanem post viam quae vergit ad solis occubitus in terra Chananei qui habitat in campestribus contra Galgalam quae est iuxta vallem tendentem et intrantem procul

³¹ vos enim transibitis Iordanem ut possideatis terram quam Dominus Deus vester daturus est vobis et habeatis ac possideatis illam

³² videte ergo ut impleatis caerimonias atque iudicia quae ego hodie ponam in conspectu vestro

CAPITULUM 12

haec sunt praecepta atque iudicia quae facere debetis in terra quam Dominus Deus patrum tuorum daturus est tibi ut possideas eam cunctis diebus quibus super humum gradieris

² subvertite omnia loca in quibus coluerunt gentes quas possessuri estis deos suos super montes excelsos et colles et subter omne lignum frondosum

³ dissipate aras earum et confringite statuas lucos igne conburite et idola comminuete disperdite nomina eorum de locis illis

⁴ non facietis ita Domino Deo vestro

⁵ sed ad locum quem elegerit Dominus Deus vester de cunctis tribubus vestris ut ponat nomen suum ibi et habitet in eo venietis

⁶ et offeretis in illo loco holocausta et victimas vestras decimas et primitias manuum vestrarum et vota atque donaria primogenita bouum et ovium

⁷ et comedetis ibi in conspectu Domini Dei vestri ac laetabimini in cunctis ad quae miseritis manum vos et domus vestrae in quibus benedixerit vobis Dominus Deus vester

⁸ non facietis ibi quae nos hic facimus hodie singuli quod sibi rectum videtur

⁹ neque enim usque in praesens tempus venistis ad requiem et possessionem quam Dominus Deus daturus est vobis

¹⁰ transibitis Iordanem et habitabitis in terram quam Dominus Deus vester daturus est vobis ut requiescatis a cunctis hostibus per circuitum et absque ullo timore habitetis

¹¹ in loco quem elegerit Dominus Deus vester ut sit nomen eius in eo illuc omnia quae praecipio conferetis holocausta et hostias ac decimas et primitias manuum vestrarum et quicquid praecipuum est in muneribus quae vovistis Domino

¹² ibi epulabimini coram Domino Deo vestro vos filii ac filiae vestrae famuli et famulae atque Levites qui in vestris urbibus commorantur neque enim habet aliam partem et possessionem inter vos

- 13** cave ne offeras holocausta tua in omni loco quem videris
- 14** sed in eo quem elegerit Dominus in una tribuum tuarum offeres hostias et facies quaecumque praecipio tibi
- 15** sin autem comedere volueris et te esus carniū delectarit occide et comede iuxta benedictionem Domini Dei tui quam dedit tibi in urbibus tuis sive inmundum fuerit hoc est maculatum et debile sive mundum hoc est integrum et sine macula quod offerri licet sicut capream et cervum comedes
- 16** absque esu dumtaxat sanguinis quod super terram quasi aquam effundes
- 17** non poteris comedere in oppidis tuis decimam frumenti et vini et olei tui primogenita armentorum et pecorum et omnia quae voveris et sponte offerre volueris et primitias manuum tuarum
- 18** sed coram Domino Deo tuo comedes ea in loco quem elegerit Dominus Deus tuus tu et filius tuus ac filia servus et famula atque Levites qui manet in urbibus tuis et laetaberis et reficieris coram Domino Deo tuo in cunctis ad quae extenderis manum tuam
- 19** cave ne derelinquas Levitem omni tempore quo versaris in terra
- 20** quando dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos sicut locutus est tibi et volueris vesci carnibus quas desiderat anima tua
- 21** locus autem quem elegerit Dominus Deus tuus ut sit nomen eius ibi si procul fuerit occides de armentis et pecoribus quae habueris sicut praecepi tibi et comedes in oppidis tuis ut tibi placet
- 22** sicut comeditur caprea et cervus ita vesceris eis et mundus et inmundus in commune vescentur
- 23** hoc solum cave ne sanguinem comedas sanguis enim eorum pro anima est et idcirco non debes animam comedere cum carnibus
- 24** sed super terram fundes quasi aquam
- 25** ut sit tibi bene et filiis tuis post te cum feceris quod placet in conspectu Domini
- 26** quae autem sanctificaveris et voveris Domino tolles et venies ad locum quem elegerit Dominus
- 27** et offeres oblationes tuas carnem et sanguinem super altare Domini Dei tui sanguinem hostiarum fundes in altari carnibus autem ipse vesceris
- 28** observa et audi omnia quae ego praecipio tibi ut bene sit tibi et filiis tuis post te in sempiternum cum feceris quod bonum est et placitum in conspectu Domini Dei tui
- 29** quando disperderit Dominus Deus tuus ante faciem tuam gentes ad quas ingredieris possidendas et possederis eas atque habitaveris in terra earum
- 30** cave ne imiteris eas postquam te fuerint introeunte subversae et requiras caerimonias earum dicens sicut coluerunt gentes istae deos suos ita et ego colam
- 31** non facies similiter Domino Deo tuo omnes enim abominationes quas aversatur Dominus fecerunt diis suis offerentes filios et filias et conburentes igne
- 32** quod praecipio tibi hoc tantum facito Domino nec addas quicquam nec minuas

CAPITULUM 13

Si surrexerit in medio tui propheta aut qui somnium vidisse se dicat et praedixerit signum atque portentum

2 et evenierit quod locutus est et dixerit tibi eamus et sequamur deos alienos quos ignoras et serviamus eis

- ³ non audies verba prophetae illius aut somniatoris quia temptat vos Dominus Deus vester ut palam fiat utrum diligatis eum an non in toto corde et in tota anima vestra
- ⁴ Dominum Deum vestrum sequimini et ipsum timete mandata illius custodite et audite vocem eius ipsi servietis et ipsi adhaerebitis
- ⁵ propheta autem ille aut fictor somniorum interficietur quia locutus est ut vos averteret a Domino Deo vestro qui eduxit vos de terra Aegypti et redemit de domo servitutis ut errare te faceret de via quam tibi praecepit Dominus Deus tuus et auferes malum de medio tui
- ⁶ si tibi voluerit persuadere frater tuus filius matris tuae aut filius tuus vel filia sive uxor quae est in sinu tuo aut amicus quem diligis ut animam tuam clam dicens eamus et serviamus diis alienis quos ignoras tu et patres tui
- ⁷ cunctarum in circuitu gentium quae iuxta vel procul sunt ab initio usque ad finem terrae
- ⁸ non adquiescas ei nec audias neque parcat ei oculus tuus ut miserearis et occultes eum
- ⁹ sed statim interficies sit primum manus tua super eum et post te omnis populus mittat manum
- ¹⁰ lapidibus obrutus necabitur quia voluit te abstrahere a Domino Deo tuo qui eduxit te de terra Aegypti de domo servitutis
- ¹¹ ut omnis Israhel audiens timeat et nequaquam ultra faciat quippiam huius rei simile
- ¹² si audieris in una urbium tuarum quas Dominus Deus tuus dabit tibi ad habitandum dicentes aliquos
- ¹³ egressi sunt filii Belial de medio tui et averterunt habitatores urbis tuae atque dixerunt eamus et serviamus diis alienis quos ignoratis
- ¹⁴ quaere sollicite et diligenter rei veritate perspecta si inveneris certum esse quod dicitur et abominationem hanc opere perpetrata
- ¹⁵ statim percuties habitatores urbis illius in ore gladii et delebis eam omniaque quae in illa sunt usque ad pecora
- ¹⁶ quicquid etiam supellectilis fuerit congregabis in medium platearum eius et cum ipsa civitate succendes ita ut universa consumas Domino Deo tuo et sit tumultus sempiternus non aedificabitur amplius
- ¹⁷ et non adhaerebit de illo anathemate quicquam in manu tua ut avertatur Dominus ab ira furoris sui et misereatur tui multiplicetque te sicut iuravit patribus tuis
- ¹⁸ quando audieris vocem Domini Dei tui custodiens omnia praecepta eius quae ego praecipio tibi hodie ut facias quod placitum est in conspectu Domini Dei tui

CAPITULUM 14

- f**ilii estote Domini Dei vestri non vos incidetis nec facietis calvitium super mortuo
- ² quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo et te elegit ut sis ei in populum peculiarem de cunctis gentibus quae sunt super terram
- ³ ne comedatis quae immunda sunt
- ⁴ hoc est animal quod comedere debetis bovem et ovem et capram
- ⁵ cervum capream bubalum tragelaphum pygargon orygem camelopardalum
- ⁶ omne animal quod in duas partes ungulam findit et ruminat comedetis
- ⁷ de his autem quae ruminant et ungulam non findunt haec comedere non debetis camelum leporem choerogylum quia ruminant et non dividunt ungulam immunda erunt vobis
- ⁸ sus quoque quoniam dividit ungulam et non ruminat immunda erit carnibus eorum non

vescemini et cadavera non tangetis

⁹ haec comedetis ex omnibus quae morantur in aquis quae habent pinnulas et squamas comedite

¹⁰ quae absque pinnulis et squamis sunt ne comedatis quia immunda sunt

¹¹ omnes aves mundas comedite

¹² immundas ne comedatis aquilam scilicet et grypem et alietum

¹³ ixon et vulturem ac milvum iuxta genus suum

¹⁴ et omne corvini generis

¹⁵ strutionem ac noctuam et larum atque accipitrem iuxta genus suum

¹⁶ herodium et cycnum et ibin

¹⁷ ac mergulum porphirionem et nycticoracem

¹⁸ onocrotalum et charadrium singula in genere suo upupam quoque et vespertilionem

¹⁹ et omne quod reptat et pinnulas habet immundum erit nec comedetur

²⁰ omne quod mundum est comedite

²¹ quicquid morticinum est ne vescamini ex eo peregrino qui intra portas tuas est da ut comedat aut vende ei quia tu populus sanctus Domini Dei tui es non coques hedum in lacte matris suae

²² decimam partem separabis de cunctis frugibus tuis quae nascuntur in terra per annos singulos

²³ et comes in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit ut in eo nomen illius invocetur decimam frumenti tui et vini et olei et primogenita de armentis et ovibus tuis ut discas timere Dominum Deum tuum omni tempore

²⁴ cum autem longior fuerit via et locus quem elegerit Dominus Deus tuus tibi benedixerit nec potueris ad eum haec cuncta portare

²⁵ vendes omnia et in pretium rediges portabisque manu tua et proficisceris ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus

²⁶ et emes ex eadem pecunia quicquid tibi placuerit sive ex armentis sive ex ovibus vinum quoque et siceram et omne quod desiderat anima tua et comes coram Domino Deo tuo et epulaberis tu et domus tua

²⁷ et Levita qui intra portas tuas est cave ne derelinquas eum quia non habet aliam partem in possessione tua

²⁸ anno tertio separabis aliam decimam ex omnibus quae nascuntur tibi eo tempore et repones intra ianuas tuas

²⁹ venietque Levites qui aliam non habet partem nec possessionem tecum et peregrinus et pupillus ac vidua qui intra portas tuas sunt et comedent et saturabuntur ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum quae feceris

CAPITULUM 15

Septimo anno facies remissionem

² quae hoc ordine celebrabitur cui debetur aliquid ab amico vel proximo ac fratre suo repetere non poterit quia annus remissionis est Domini

³ a peregrino et advena exiges civem et propinquum repetendi non habes potestatem

⁴ et omnino indigens et mendicus non erit inter vos ut benedicat tibi Dominus in terra quam traditurus est tibi in possessionem

- ⁵ si tamen audieris vocem Domini Dei tui et custodieris universa quae iussit et quae ego hodie praecipio tibi benedicet tibi ut pollicitus est
- ⁶ fenerabis gentibus multis et ipse a nullo accipies mutuum dominaberis nationibus plurimis et tui nemo dominabitur
- ⁷ si unus de fratribus tuis qui morantur intra portas civitatis tuae in terra quam Dominus Deus tuus daturus est tibi ad paupertatem venerit non obdurabis cor tuum nec contrahes manum
- ⁸ sed aperies eam pauperi et dabis mutuum quod eum indigere perspexeris
- ⁹ cave ne forte subripiat tibi impia cogitatio et dicas in corde tuo adpropinquat septimus annus remissionis et avertas oculos a paupere fratre tuo nolens ei quod postulat mutuum commodare ne clamet contra te ad Dominum et fiat tibi in peccatum
- ¹⁰ sed dabis ei nec ages quippiam callide in eius necessitatibus sublevandis ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni tempore et in cunctis ad quae manum miseris
- ¹¹ non deerunt pauperes in terra habitationis tuae idcirco ego praecipio tibi ut aperias manum fratri tuo egeno et pauperi qui tecum versatur in terra
- ¹² cum tibi venditus fuerit frater tuus hebraeus aut hebraea et sex annis servierit tibi in septimo anno dimittes eum liberum
- ¹³ et quem libertate donaveris nequaquam vacuum abire patieris
- ¹⁴ sed dabis viaticum de gregibus et de area et torculari tuo quibus Dominus Deus tuus benedixerit tibi
- ¹⁵ memento quod et ipse servieris in terra Aegypti et liberaverit te Dominus Deus tuus et idcirco ego nunc praecipiam tibi
- ¹⁶ sin autem dixerit nolo egredi eo quod diligat te et domum tuam et bene sibi apud te esse sentiat
- ¹⁷ adsumes subulam et perforabis aurem eius in ianua domus tuae et serviet tibi usque in aeternum ancillae quoque similiter facies
- ¹⁸ non avertes ab eis oculos tuos quando dimiseris eos liberos quoniam iuxta mercedem mercennarii per sex annos servivit tibi ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in cunctis operibus quae agis
- ¹⁹ de primogenitis quae nascuntur in armentis et ovibus tuis quicquid sexus est masculini sanctificabis Domino Deo tuo non operaberis in primogenito bovis et non tondebis primogenita ovium
- ²⁰ in conspectu Domini Dei tui comedes ea per annos singulos in loco quem elegerit Dominus tu et domus tua
- ²¹ sin autem habuerit maculam et vel claudum fuerit vel caecum aut in aliqua parte deforme vel debile non immolabitur Domino Deo tuo
- ²² sed intra portas urbis tuae comedes illud tam mundus quam immundus similiter vescentur eis quasi caprea et cervo
- ²³ hoc solum observabis ut sanguinem eorum non comedas sed effundas in terram quasi aquam

CAPITULUM 16

Observa mensem novarum frugum et verni primum temporis ut facias phase Domino Deo tuo quoniam in isto mense eduxit te Dominus Deus tuus de Aegypto nocte

² immolabisque phase Domino Deo tuo de ovibus et de bubus in loco quem elegerit

Dominus Deus tuus ut habitet nomen eius ibi

³ non comedes in eo panem fermentatum septem diebus comedes absque fermento afflictionis panem quoniam in pavore egressus es de Aegypto ut memineris diei egressionis tuae de Aegypto omnibus diebus vitae tuae

⁴ non apparebit fermentum in omnibus terminis tuis septem diebus et non manebit de carnibus eius quod immolatum est vesperi in die primo mane

⁵ non poteris immolare phase in qualibet urbium tuarum quas Dominus Deus tuus daturus est tibi

⁶ sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus ut habitet nomen eius ibi immolabis phase vesperi ad solis occasum quando egressus es de Aegypto

⁷ et coques et comedes in loco quem elegerit Dominus Deus tuus maneque consurgens vades in tabernacula tua

⁸ sex diebus comedes azyma et in die septimo quia collecta est Domini Dei tui non facies opus

⁹ septem ebdomadas numerabis tibi ab ea die qua falcem in segetem miseris

¹⁰ et celebrabis diem festum ebdomadarum Domino Deo tuo oblationem spontaneam manus tuae quam offeres iuxta benedictionem Domini Dei tui

¹¹ et epulaberis coram Domino Deo tuo tu et filius tuus et filia tua et servus tuus et ancilla et Levites qui est intra portas tuas et advena ac pupillus et vidua qui morantur vobiscum in loco quem elegerit Dominus Deus tuus ut habitet nomen eius ibi

¹² et recordaberis quoniam servus fueris in Aegypto custodiesque ac facies quae praecepta sunt

¹³ sollemnitatem quoque tabernaculorum celebrabis per septem dies quando collegeris de area et torculari fruges tuas

¹⁴ et epulaberis in festivitate tua tu et filius tuus et filia et servus tuus et ancilla Levites quoque et advena et pupillus ac vidua qui intra portas tuas sunt

¹⁵ septem diebus Domino Deo tuo festa celebrabis in loco quem elegerit Dominus benedicetque tibi Dominus Deus tuus in cunctis frugibus tuis et in omni opere manuum tuarum erisque in laetitia

¹⁶ tribus vicibus per annum apparebit omne masculinum tuum in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit in sollemnitate azymorum et in sollemnitate ebdomadarum et in sollemnitate tabernaculorum non apparebit ante Dominum vacuus

¹⁷ sed offeret unusquisque secundum quod habuerit iuxta benedictionem Domini Dei sui quam dederit ei

¹⁸ iudices et magistros constitues in omnibus portis tuis quas Dominus Deus tuus dederit tibi per singulas tribus tuas ut iudicent populum iusto iudicio

¹⁹ nec in alteram partem declinent non accipies personam nec munera quia munera excaecant oculos sapientium et mutant verba iustorum

²⁰ iuste quod iustum est persequeris ut vivas et possideas terram quam Dominus Deus tuus dederit tibi

²¹ non plantabis lucum et omnem arborem iuxta altare Domini Dei tui

²² nec facies tibi atque constitues statuam quae odit Dominus Deus tuus

CAPITULUM 17

non immolabis Domino Deo tuo bovem et ovem in quo est macula aut quippiam vitii quia abominatio est Domini Dei tui

² cum repperiti fuerint apud te intra unam portarum tuarum quas Dominus Deus tuus dabit tibi vir aut mulier qui faciant malum in conspectu Domini Dei tui et transgrediantur pactum illius

³ ut vadant et serviant diis alienis et adorent eos solem et lunam et omnem militiam caeli quae non praecepi

⁴ et hoc tibi fuerit nuntiatum audiensque inquisieris diligenter et verum esse reppereris et abominatio facta est in Israhel

⁵ educes virum ac mulierem qui rem sceleratissimam perpetrarunt ad portas civitatis tuae et lapidibus obruentur

⁶ in ore duorum aut trium testium peribit qui interficietur nemo occidatur uno contra se dicente testimonium

⁷ manus testium prima interficiet eum et manus reliqui populi extrema mittetur ut auferas malum de medio tui

⁸ si difficile et ambiguum apud te iudicium esse perspexeris inter sanguinem et sanguinem causam et causam lepram et non lepram et iudicium intra portas tuas videris verba variari surge et ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus

⁹ veniesque ad sacerdotes levitici generis et ad iudicem qui fuerit illo tempore quaeresque ab eis qui indicabunt tibi iudicii veritatem

¹⁰ et facies quodcumque dixerint qui praesunt loco quem elegerit Dominus et docuerint te

¹¹ iuxta legem eius sequeris sententiam eorum nec declinabis ad dextram vel ad sinistram

¹² qui autem superbievit nolens oboedire sacerdotis imperio qui eo tempore ministrat Domino Deo tuo et decreto iudicis morietur homo ille et auferes malum de Israhel

¹³ cunctusque populus audiens timebit ut nullus deinceps intumescat superbia

¹⁴ cum ingressus fueris terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi et possederis eam habitaverisque in illa et dixeris constituam super me regem sicut habent omnes per circuitum nationes

¹⁵ eum constitues quem Dominus Deus tuus elegerit de numero fratrum tuorum non poteris alterius gentis hominem regem facere qui non sit frater tuus

¹⁶ cumque fuerit constitutus non multiplicabit sibi equos nec reducet populum in Aegyptum equitatus numero sublevatus praesertim cum Dominus praeceperit vobis ut nequaquam amplius per eandem viam revertamini

¹⁷ non habebit uxores plurimas quae inliciant animum eius neque argenti et auri inmensa pondera

¹⁸ postquam autem sederit in solio regni sui describet sibi deuteronomium legis huius in volumine accipiens exemplar a sacerdotibus leviticae tribus

¹⁹ et habebit secum legetque illud omnibus diebus vitae suae ut discat timere Dominum Deum suum et custodire verba et caerimonias eius quae lege praecepta sunt

²⁰ nec elevetur cor eius in superbiam super fratres suos neque declinet in partem dextram vel sinistram ut longo tempore regnet ipse et filii eius super Israhel

CAPITULUM 18

non habebunt sacerdotes et Levitae et omnes qui de eadem tribu sunt partem et hereditatem cum reliquo Israhel quia sacrificia Domini et oblationes eius comedent
² et nihil aliud accipiet de possessione fratrum suorum Dominus enim ipse est hereditas eorum sicut locutus est illis
³ hoc erit iudicium sacerdotum a populo et ab his qui offerunt victimas sive bovem sive ovem immolaverint dabunt sacerdoti armum ac ventriculum
⁴ primitias frumenti vini et olei et lanarum partem ex ovium tonsione
⁵ ipsum enim elegit Dominus Deus tuus de cunctis tribubus tuis ut stet et ministret nomini Domini ipse et filii eius in sempiternum
⁶ si exierit Levites de una urbium tuarum ex omni Israhel in qua habitat et voluerit venire desiderans locum quem elegerit Dominus
⁷ ministrabit in nomine Dei sui sicut omnes fratres eius Levitae qui stabunt eo tempore coram Domino
⁸ partem ciborum eandem accipiet quam et ceteri excepto eo quod in urbe sua ex paterna ei successione debetur
⁹ quando ingressus fueris terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi cave ne imitari velis abominationes illarum gentium
¹⁰ nec inveniatur in te qui lustret filium suum aut filiam ducens per ignem aut qui ariolos sciscitetur et observet somnia atque auguria ne sit maleficus
¹¹ ne incantator ne pythones consulat ne divinos et quaerat a mortuis veritatem
¹² omnia enim haec abominatur Dominus et propter istiusmodi scelera delebit eos in introitu tuo
¹³ perfectus eris et absque macula cum Domino Deo tuo
¹⁴ gentes istae quarum possidebis terram augures et divinos audiunt tu autem a Domino Deo tuo aliter institutus es
¹⁵ prophetam de gente tua et de fratribus tuis sicut me suscitabit tibi Dominus Deus tuus ipsum audies
¹⁶ ut petisti a Domino Deo tuo in Horeb quando contio congregata est atque dixisti ultra non audiam vocem Domini Dei mei et ignem hunc maximum amplius non videbo ne moriar
¹⁷ et ait Dominus mihi bene omnia sunt locuti
¹⁸ prophetam suscitabo eis de medio fratrum suorum similem tui et ponam verba mea in ore eius loqueturque ad eos omnia quae praecepero illi
¹⁹ qui autem verba eius quae loquetur in nomine meo audire noluerit ego ultor existam
²⁰ propheta autem qui arrogantia depravatus voluerit loqui in nomine meo quae ego non praecepi illi ut diceret aut ex nomine alienorum deorum interficietur
²¹ quod si tacita cogitatione responderis quomodo possum intellegere verbum quod non est locutus Dominus
²² hoc habebis signum quod in nomine Domini propheta ille praedixerit et non evenierit hoc Dominus non locutus est sed per tumorem animi sui propheta confinxit et idcirco non timebis eum

CAPITULUM 19

- C**um disperderit Dominus Deus tuus gentes quarum tibi traditurus est terram et possederis eam habitaverisque in urbibus eius et in aedibus
- ² tres civitates separabis tibi in medio terrae quam Dominus Deus tuus dabit tibi in possessionem
- ³ sternens diligenter viam et in tres aequaliter partes totam terrae tuae provinciam divides ut habeat e vicino qui propter homicidium profugus est quo possit evadere
- ⁴ haec erit lex homicidae fugientis cuius vita servanda est qui percusserit proximum suum nesciens et qui heri et nudius tertius nullum contra eum habuisse odium conprobatur
- ⁵ sed abisse simpliciter cum eo in silvam ad ligna caedenda et in succisione lignorum securis fugerit manu ferrumque lapsum de manubrio amicum eius percusserit et occiderit hic ad unam supradictarum urbium confugiet et vivet
- ⁶ ne forsitan proximus eius cuius effusus est sanguis dolore stimulatus persequatur et adprehendat eum si longior via fuerit et percutiat animam eius qui non est reus mortis quia nullum contra eum qui occisus est odium prius habuisse monstratur
- ⁷ idcirco praecipio tibi ut tres civitates aequalis inter se spatii dividas
- ⁸ cum autem dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos sicut iuravit patribus tuis et dederit tibi cunctam terram quam eis pollicitus est
- ⁹ si tamen custodieris mandata eius et feceris quae hodie praecipio tibi ut diligas Dominum Deum tuum et ambules in viis eius omni tempore addes tibi tres alias civitates et supradictarum trium urbium numerum duplicabis
- ¹⁰ ut non effundatur sanguis innoxius in medio terrae quam Dominus Deus tuus dabit tibi possidendam nec sis sanguinis reus
- ¹¹ si quis autem odio habens proximum suum insidiatus fuerit vitae eius surgensque percusserit illum et mortuus fuerit fugeritque ad unam de supradictis urbibus
- ¹² mittent seniores civitatis illius et arripiant eum de loco effugii tradentque in manu proximi cuius sanguis effusus est et morietur
- ¹³ nec misereberis eius et auferes innoxium sanguinem de Israhel ut bene sit tibi
- ¹⁴ non adsumes et transferes terminos proximi tui quos fixerunt priores in possessione tua quam Dominus Deus tuus dabit tibi in terra quam acceperis possidendam
- ¹⁵ non stabit testis unus contra aliquem quicquid illud peccati et facinoris fuerit sed in ore duorum aut trium testium stabit omne verbum
- ¹⁶ si steterit testis mendax contra hominem accusans eum praevaricationis
- ¹⁷ stabunt ambo quorum causa est ante Dominum in conspectu sacerdotum et iudicum qui fuerint in diebus illis
- ¹⁸ cumque diligentissime perscrutantes invenerint falsum testem dixisse contra fratrem suum mendacium
- ¹⁹ reddent ei sicut fratri suo facere cogitavit et auferes malum de medio tui
- ²⁰ ut audientes ceteri timorem habeant et nequaquam talia audeant facere
- ²¹ non misereberis eius sed animam pro anima oculum pro oculo dentem pro dente manum pro manu pedem pro pede exiges

CAPITULUM 20

Si exieris ad bellum contra hostes tuos et videris equitatum et currus et maiorem quam tu habes adversarii exercitus multitudinem non timebis eos quia Dominus Deus tuus tecum est qui eduxit te de terra Aegypti

- ² adpropinquante autem iam proelio stabit sacerdos ante aciem et sic loquetur ad populum
- ³ audi Israhel vos hodie contra inimicos vestros pugnam committitis non pertimescat cor vestrum nolite metuere nolite cedere nec formidetis eos
- ⁴ quia Dominus Deus vester in medio vestri est et pro vobis contra adversarios dimicabit ut eruat vos de periculo
- ⁵ duces quoque per singulas turmas audiente exercitu proclamabunt quis est homo qui aedificavit domum novam et non dedicavit eam vadat et revertatur in domum suam ne forte moriatur in bello et alius dedicet illam
- ⁶ quis est homo qui plantavit vineam et necdum eam fecit esse communem et de qua vesci omnibus liceat vadat et revertatur in domum suam ne forte moriatur in bello et alius homo eius fungatur officio
- ⁷ quis est homo qui despondit uxorem et non accepit eam vadat et revertatur in domum suam ne forte moriatur in bello et alius homo accipiat eam
- ⁸ his dictis addent reliqua et loquentur ad populum quis est homo formidolosus et corde pavido vadat et revertatur in domum suam ne pavere faciat corda fratrum suorum sicut ipse timore perterritus est
- ⁹ cumque siluerint exercitus duces et finem loquendi fecerint unusquisque suos ad bellandum cuneos praeparabit
- ¹⁰ si quando accesseris ad expugnandam civitatem offeres ei primum pacem
- ¹¹ si receperit et aperuerit tibi portas cunctus populus qui in ea est salvabitur et serviet tibi sub tributo
- ¹² sin autem foedus inire noluerint et receperint contra te bellum obpugnabis eam
- ¹³ cumque tradiderit Dominus Deus tuus illam in manu tua percuties omne quod in ea generis masculini est in ore gladii
- ¹⁴ absque mulieribus et infantibus iumentis et ceteris quae in civitate sunt omnem praedam exercitui divides et comedes de spoliis hostium tuorum quae Dominus Deus tuus dederit tibi
- ¹⁵ sic facies cunctis civitatibus quae a te procul valde sunt et non sunt de his urbibus quas in possessionem accepturus es
- ¹⁶ de his autem civitatibus quae dabuntur tibi nullum omnino permittes vivere
- ¹⁷ sed interficies in ore gladii Hettheum videlicet et Amorreum et Chananeum Ferezeum et Eveum et Iebuseum sicut praecepit tibi Dominus Deus tuus
- ¹⁸ ne forte doceant vos facere cunctas abominationes quas ipsi operati sunt diis suis et peccetis in Dominum Deum vestrum
- ¹⁹ quando obsederis civitatem multo tempore et munitionibus circumdederis ut expugnes eam non succides arbores de quibus vesci potest nec securibus per circuitum debes vastare regionem quoniam lignum est et non homo nec potest bellantium contra te augere numerum
- ²⁰ si qua autem ligna non sunt pomifera sed agrestia et in ceteros apta usus succide et extrue machinas donec capias civitatem quae contra te dimicat

CAPITULUM 21

Quando inventum fuerit in terra quam Dominus Deus tuus daturus est tibi hominis cadaver occisi et ignoratur caedis reus

² egredientur maiores natu et iudices tui et metientur a loco cadaveris singularum per circuitum spatia civitatum

³ et quam viciniorem ceteris esse perspexerint seniores civitatis eius tollent vitulam de armento quae non traxit iugum nec terram scidit vomere

⁴ et ducent eam ad vallem asperam atque saxosam quae numquam arata est nec sementem recepit et caedent in ea cervices vitulae

⁵ accedentque sacerdotes filii Levi quos elegerit Dominus Deus tuus ut ministrent ei et benedicant in nomine eius et ad verbum eorum omne negotium et quicquid mundum vel immundum est iudicetur

⁶ et maiores natu civitatis illius ad interfectum lavabuntque manus suas super vitulam quae in valle percussa est

⁷ et dicent manus nostrae non effuderunt hunc sanguinem nec oculi viderunt

⁸ propitius esto populo tuo Israhel quem redemisti Domine et non reputes sanguinem innocentem in medio populi tui Israhel et auferetur ab eis reatus sanguinis

⁹ tu autem alienus eris ab innocentis cruore qui fusus est cum feceris quod praecepit Dominus

¹⁰ si egressus fueris ad pugnam contra inimicos tuos et tradiderit eos Dominus Deus tuus in manu tua captivosque duxeris

¹¹ et videris in numero captivorum mulierem pulchram et adamaveris eam voluerisque habere uxorem

¹² introduces in domum tuam quae radet caesariem et circumcidet ungues

¹³ et deponet vestem in qua capta est sedensque in domo tua flebit patrem et matrem suam uno mense et postea intrabis ad eam dormiesque cum illa et erit uxor tua

¹⁴ sin autem postea non sederit animo tuo dimittes eam liberam nec vendere poteris pecunia nec opprimere per potentiam quia humiliasti eam

¹⁵ si habuerit homo uxores duas unam dilectam et alteram odiosam genuerintque ex eo liberos et fuerit filius odiosae primogenitus

¹⁶ volueritque substantiam inter filios suos dividere non poterit filium dilectae facere primogenitum et praeferre filio odiosae

¹⁷ sed filium odiosae agnoscet primogenitum dabitque ei de his quae habuerit cuncta duplicia iste est enim principium liberorum eius et huic debentur primogenita

¹⁸ si genuerit homo filium contumacem et protervum qui non audiat patris aut matris imperium et coercitus oboedire contempserit

¹⁹ adprehendent eum et ducent ad seniores civitatis illius et ad portam iudicii

²⁰ dicentque ad eos filius noster iste protervus et contumax est monita nostra audire contemnit comesationibus vacat et luxuriae atque conviviis

²¹ lapidibus eum obruet populus civitatis et morietur ut auferatis malum de medio vestri et universus Israhel audiens pertimescat

²² quando peccaverit homo quod morte plectendum est et adiudicatus morti adpensus fuerit in patibulo

²³ non permanebit cadaver eius in ligno sed in eadem die sepelietur quia maledictus a Deo est qui pendet in ligno et nequaquam contaminabis terram tuam quam Dominus Deus tuus dederit tibi in possessionem

CAPITULUM 22

- n**on videbis bovem fratris tui aut ovem errantem et praeteribis sed reduces fratri tuo
- ² etiam si non est propinquus tuus frater nec nosti eum duces in domum tuam et erunt apud te quamdiu quaerat ea frater tuus et recipiat
- ³ similiter facies de asino et de vestimento et de omni re fratris tui quae perierit si inveneris eam ne neglegas quasi alienam
- ⁴ si videris asinum fratris tui aut bovem cecidisse in via non despicias sed sublevabis cum eo
- ⁵ non induetur mulier veste virili nec vir utetur veste feminea abominabilis enim apud Deum est qui facit haec
- ⁶ si ambulans per viam in arbore vel in terra nidum avis inveneris et matrem pullis vel ovis desuper incubantem non tenebis eam cum filiis
- ⁷ sed abire patieris captos tenens filios ut bene sit tibi et longo vivas tempore
- ⁸ cum aedificaveris domum novam facies murum tecti per circuitum ne effundatur sanguis in domo tua et sis reus labente alio et in praeceps ruente
- ⁹ non seres vineam tuam altero semine ne et sementis quam sevisti et quae nascuntur ex vinea pariter sanctificentur
- ¹⁰ non arabis in bove simul et asino
- ¹¹ non indueris vestimento quod ex lana linoque contextum est
- ¹² funiculos in fimbriis facies per quattuor angulos pallii tui quo operieris
- ¹³ si duxerit vir uxorem et postea eam odio habuerit
- ¹⁴ quaesieritque occasiones quibus dimittat eam obiciens ei nomen pessimum et dixerit uxorem hanc accepi et ingressus ad eam non inveni virginem
- ¹⁵ tollent eam pater et mater eius et ferent secum signa virginitatis eius ad seniores urbis qui in porta sunt
- ¹⁶ et dicet pater filiam meam dedi huic uxorem quam quia odit
- ¹⁷ inponet ei nomen pessimum ut dicat non inveni filiam tuam virginem et ecce haec sunt signa virginitatis filiae meae expandent vestimentum coram senibus civitatis
- ¹⁸ adprehendentque senes urbis illius virum et verberabunt illum
- ¹⁹ condemnantes insuper centum siclis argenti quos dabit patri puellae quoniam diffamavit nomen pessimum super virginem Israhel habebitque eam uxorem et non poterit dimittere omni tempore vitae suae
- ²⁰ quod si verum est quod obicit et non est in puella inventa virginitas
- ²¹ eicient eam extra fores domus patris sui et lapidibus obruent viri civitatis eius et morietur quoniam fecit nefas in Israhel ut fornicaretur in domo patris sui et auferes malum de medio tui
- ²² si dormierit vir cum uxore alterius uterque morientur id est adulter et adultera et auferes malum de Israhel
- ²³ si puellam virginem desponderit vir et invenerit eam aliquis in civitate et concubuerit cum illa
- ²⁴ educes utrumque ad portam civitatis illius et lapidibus obruentur puella quia non clamavit cum esset in civitate vir quia humiliavit uxorem proximi sui et auferes malum de medio tui
- ²⁵ sin autem in agro reppererit vir puellam quae desponsata est et adprehendens concubuerit cum illa ipse morietur solus

- ²⁶ puella nihil patietur nec est rea mortis quoniam sicut latro consurgit contra fratrem suum et occidit animam eius ita et puella perpessa est
- ²⁷ sola erat in agro clamavit et nullus adfuit qui liberaret eam
- ²⁸ si invenerit vir puellam virginem quae non habet sponsum et adprehendens concubuerit cum ea et res ad iudicium venerit
- ²⁹ dabit qui dormivit cum ea patri puellae quinquaginta siclos argenti et habebit eam uxorem quia humiliavit illam non poterit dimittere cunctis diebus vitae suae
- ³⁰ non accipiet homo uxorem patris sui nec revelabit operimentum eius

CAPITULUM 23

non intrabit eunuchus adtritis vel amputatis testiculis et absciso veretro ecclesiam Domini

² non ingredietur mamzer hoc est de scorto natus in ecclesiam Domini usque ad decimam generationem

³ Ammanites et Moabites etiam post decimam generationem non intrabunt ecclesiam Domini in aeternum

⁴ quia noluerunt vobis occurrere cum pane et aqua in via quando egressi estis de Aegypto et quia conduxerunt contra te Balaam filium Beor de Mesopotamiam Syriae ut malediceret tibi

⁵ et noluit Dominus Deus tuus audire Balaam vertitque maledictionem eius in benedictionem tuam eo quod diligeret te

⁶ non facies cum eis pacem nec quaeres eis bona cunctis diebus vitae tuae in sempiternum

⁷ non abominaberis Idumeum quia frater tuus est nec Aegyptium quia advena fuisti in terra eius

⁸ qui nati fuerint ex eis tertia generatione intrabunt ecclesiam Domini

⁹ quando egressus fueris adversus hostes tuos in pugnam custodies te ab omni re mala

¹⁰ si fuerit inter vos homo qui nocturno pollutus sit somnio egredietur extra castra

¹¹ et non revertetur priusquam ad vesperam lavetur aqua et post solis occasum regredietur in castra

¹² habebis locum extra castra ad quem egrediaris ad requisita naturae

¹³ gerens paxillum in balteo cumque sederis fodies per circuitum et egesta humo operies

¹⁴ quo relevatus es Dominus enim Deus tuus ambulat in medio castrorum ut eruat te et tradat tibi inimicos tuos ut sint castra tua sancta et nihil in eis appareat foeditatis nec derelinquat te

¹⁵ non trades servum domino suo qui ad te confugerit

¹⁶ habitabit tecum in loco qui ei placuerit et in una urbium tuarum requiescet nec contristes eum

¹⁷ non erit meretrix de filiabus Israhel neque scortator de filiis Israhel

¹⁸ non offeres mercedem prostibuli nec pretium canis in domum Domini Dei tui quicquid illud est quod voverint quia abominatio est utrumque apud Dominum Deum tuum

¹⁹ non fenerabis fratri tuo ad usuram pecuniam nec fruges nec quamlibet aliam rem

²⁰ sed alieno fratri autem tuo absque usura id quod indiget commodabis ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo in terra ad quam ingredieris possidendam

21 cum voveris votum Domino Deo tuo non tardabis reddere quia requiret illud Dominus Deus tuus et si moratus fueris reputabit tibi in peccatum

22 si nolueris polliceri absque peccato eris

23 quod autem semel egressum est de labiis tuis observabis et facies sicut promisisti Domino Deo tuo et propria voluntate et ore tuo locutus es

24 ingressus vineam proximi tui comede uvas quantum tibi placuerit foras autem ne efferas tecum

25 si intraveris in segetem amici tui franges spicas et manu conteres falce autem non metes

CAPITULUM 24

Si acceperit homo uxorem et habuerit eam et non invenerit gratiam ante oculos eius propter aliquam foeditatem scribet libellum repudii et dabit in manu illius et dimittet eam de domo sua

2 cumque egressa alterum maritum duxerit

3 et ille quoque oderit eam dederitque ei libellum repudii et dimiserit de domo sua vel certe mortuus fuerit

4 non poterit prior maritus recipere eam in uxorem quia polluta est et abominabilis facta est coram Domino ne peccare facias terram tuam quam Dominus Deus tuus tibi tradiderit possidendam

5 cum acceperit homo nuper uxorem non procedet ad bellum nec ei quippiam necessitatis iniungetur publicae sed vacabit absque culpa domui suae ut uno anno laetetur cum uxore sua

6 non accipies loco pignoris inferiorem et superiorem molam quia animam suam adposuit tibi

7 si deprehensus fuerit homo sollicitans fratrem suum de filiis Israhel et vendito eo accipiens pretium interficietur et auferes malum de medio tui

8 observa diligenter ne incurras in plagam leprae sed facies quaecumque docuerint te sacerdotes levitici generis iuxta id quod praecepi eis et imple sollicite

9 mementote quae fecerit Dominus Deus vester Mariae in via cum egredere mini de Aegypto

10 cum repetes a proximo tuo rem aliquam quam debet tibi non ingredieris domum eius ut pignus auferas

11 sed stabis foris et ille tibi proferet quod habuerit

12 sin autem pauper est non pernoctabit apud te pignus

13 sed statim reddes ei ante solis occasum ut dormiens in vestimento suo benedicat tibi et habeas iustitiam coram Domino Deo tuo

14 non negabis mercedem indigentis et pauperis fratris tui sive advenae qui tecum moratur in terra et intra portas tuas est

15 sed eadem die reddes ei pretium laboris sui ante solis occasum quia pauper est et ex eo sustentat animam suam ne clamet contra te ad Dominum et reputetur tibi in peccatum

16 non occidentur patres pro filiis nec filii pro patribus sed unusquisque pro suo peccato morietur

17 non pervertes iudicium advenae et pupilli nec auferes pignoris loco viduae vestimentum

18 memento quod servieris in Aegypto et eruerit te Dominus Deus tuus inde idcirco

praecipio tibi ut facias hanc rem

19 quando messueris segetem in agro tuo et oblitus manipulum reliqueris non reverteris ut tollas eum sed advenam et pupillum et viduam auferre patieris ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum

20 si fruges colliges olivarum quicquid remanserit in arboribus non reverteris ut colligas sed relinques advenae pupillo ac viduae

21 si vindemiaveris vineam tuam non colliges remanentes racemos sed cedent in usus advenae pupilli ac viduae

22 memento quod et tu servieris in Aegypto et idcirco praecipiam tibi ut facias hanc rem

CAPITULUM 25

Si fuerit causa inter aliquos et interpellaverint iudices quem iustum esse perspexerint illi iustitiae palmam dabunt quem impium condemnabunt impietatis

2 sin autem eum qui peccavit dignum viderint plagis prosternent et coram se facient verberari pro mensura peccati erit et plagarum modus

3 ita dumtaxat ut quadragenarium numerum non excedant ne foede laceratus ante oculos tuos abeat frater tuus

4 non ligabis os bovis terentis in area fruges tuas

5 quando habitaverint fratres simul et unus ex eis absque liberis mortuus fuerit uxor defuncti non nubet alteri sed accipiet eam frater eius et suscitabit semen fratris sui

6 et primogenitum ex ea filium nomine illius appellabit ut non deleatur nomen eius ex Israhel

7 sin autem noluerit accipere uxorem fratris sui quae ei lege debetur perget mulier ad portam civitatis et interpellabit maiores natu dicetque non vult frater viri mei suscitare nomen fratris sui in Israhel nec me in coniugium sumere

8 statimque accersiri eum facient et interrogabunt si responderit nolo eam uxorem accipere

9 accedet mulier ad eum coram senioribus et tollet calciamentum de pede eius spuetque in faciem illius et dicet sic fit homini qui non aedificat domum fratris sui

10 et vocabitur nomen illius in Israhel domus Disculciati

11 si habuerint inter se iurgium viri et unus contra alterum rixari coeperit volensque uxor alterius eruere virum suum de manu fortioris miserit manum et adprehenderit verenda eius

12 abscondes manum illius nec flecteris super eam ulla misericordia

13 non habebis in sacco diversa pondera maius et minus

14 nec erit in domo tua modius maior et minor

15 pondus habebis iustum et verum et modius aequalis et verus erit tibi ut multo vivas tempore super terram quam Dominus Deus tuus dederit tibi

16 abominatur enim Dominus eum qui facit haec et aversatur omnem iniustitiam

17 memento quae fecerit tibi Amalech in via quando egrediebaris ex Aegypto

18 quomodo occurrerit tibi et extremos agminis tui qui lassi residebant ceciderit quando tu eras fame et labore confectus et non timuerit Deum

19 cum ergo Dominus Deus tuus dederit tibi requiem et subiecerit cunctas per circuitum nationes in terra quam tibi pollicitus est delebis nomen eius sub caelo cave ne obliviscaris

CAPITULUM 26

Cumque intraveris terram quam Dominus Deus tuus tibi daturus est possidendam et obtinueris eam atque habitaveris in illa

² tolles de cunctis frugibus primitias et pones in cartallo pergesque ad locum quem Dominus Deus tuus elegerit ut ibi invocetur nomen eius

³ accedesque ad sacerdotem qui fuerit in diebus illis et dices ad eum profiteor hodie coram Domino Deo tuo quod ingressus sim terram pro qua iuravit patribus nostris ut daret eam nobis

⁴ suscipiensque sacerdos cartallum de manu eius ponet ante altare Domini Dei tui

⁵ et loqueris in conspectu Domini Dei tui Syrus persequabatur patrem meum qui descendit in Aegyptum et ibi peregrinatus est in paucissimo numero crevitque in gentem magnam et robustam et infinitae multitudinis

⁶ adflixeruntque nos Aegyptii et persecuti sunt inponentes onera gravissima

⁷ et clamavimus ad Dominum Deum patrum nostrorum qui exaudivit nos et respexit humilitatem nostram et laborem atque angustias

⁸ et eduxit nos de Aegypto in manu forti et brachio extento in ingenti pavore in signis atque portentis

⁹ et introduxit ad locum istum et tradidit nobis terram lacte et melle manantem

¹⁰ et idcirco nunc offero primitias frugum terrae quam dedit Dominus mihi et dimittes eas in conspectu Domini Dei tui adorato Domino Deo tuo

¹¹ et epulaberis in omnibus bonis quae Dominus Deus tuus dederit tibi et domui tuae tu et Levites et advena qui tecum est

¹² quando compleveris decimam cunctarum frugum tuarum anno decimarum tertio dabis Levitae et advenae et pupillo et viduae ut comedant intra portas tuas et saturentur

¹³ loquerisque in conspectu Domini Dei tui abstuli quod sanctificatum est de domo mea et dedi illud Levitae et advenae pupillo et viduae sicut iussisti mihi non praeterivi mandata tua nec sum oblitus imperii

¹⁴ non comedi ex eis in luctu meo nec separavi ea in qualibet inmunditia nec expendi ex his quicquam in re funebri oboedivi voci Domini Dei mei et feci omnia sicut praecepisti mihi

¹⁵ respice de sanctuario tuo de excelso caelorum habitaculo et benedic populo tuo Israhel et terrae quam dedisti nobis sicut iurasti patribus nostris terrae lacte et melle mananti

¹⁶ hodie Dominus Deus tuus praecepit tibi ut facias mandata haec atque iudicia et custodias et impleas ex toto corde tuo et ex tota anima tua

¹⁷ Dominum elegisti hodie ut sit tibi Deus et ambules in viis eius et custodias caerimonias illius et mandata atque iudicia et oboedias eius imperio

¹⁸ et Dominus elegit te hodie ut sis ei populus peculiaris sicut locutus est tibi et custodias omnia praecepta eius

¹⁹ et faciat te excelsiorem cunctis gentibus quas creavit in laudem et nomen et gloriam suam ut sis populus sanctus Domini Dei tui sicut locutus est

CAPITULUM 27

Praecepit autem Moses et seniores Israhel populo dicentes custodite omne mandatum quod praecipio vobis hodie

² cumque transieritis Iordanem in terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi eriges ingentes lapides et calce levigabis eos

³ ut possis in eis scribere omnia verba legis huius Iordane transmisso ut introeas terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi terram lacte et melle manantem sicut iuravit patribus tuis

⁴ quando ergo transieritis Iordanem erige lapides quos ego hodie praecipio vobis in monte Hebal et levigabis calce

⁵ et aedificabis ibi altare Domino Deo tuo de lapidibus quos ferrum non tetigit

⁶ et de saxis informibus et inpolitis et offeres super eo holocausta Domino Deo tuo

⁷ et immolabis hostias pacificas comedisque ibi et epulaberis coram Domino Deo tuo

⁸ et scribes super lapides omnia verba legis huius plane et lucide

⁹ dixeruntque Moses et sacerdotes levitici generis ad omnem Israhel adtende et audi Israhel hodie factus es populus Domini Dei tui

¹⁰ audies vocem eius et facies mandata atque iustitias quas ego praecipio tibi

¹¹ praecepitque Moses populo in die illo dicens

¹² hii stabunt ad benedicendum Domino super montem Garizim Iordane transmisso Symeon Levi Iudas Isachar Ioseph et Benjamin

¹³ et e regione isti stabunt ad maledicendum in monte Hebal Ruben Gad et Aser Zabulon Dan et Nephtalim

¹⁴ et pronuntiabunt Levitae dicentque ad omnes viros Israhel excelsa voce

¹⁵ maledictus homo qui facit sculptile et conflatile abominationem Domini opus manuum artificum ponetque illud in abscondito et respondebit omnis populus et dicet amen

¹⁶ maledictus qui non honorat patrem suum et matrem et dicet omnis populus amen

¹⁷ maledictus qui transfert terminos proximi sui et dicet omnis populus amen

¹⁸ maledictus qui errare facit caecum in itinere et dicet omnis populus amen

¹⁹ maledictus qui pervertit iudicium advenae pupilli et viduae et dicet omnis populus amen

²⁰ maledictus qui dormit cum uxore patris sui et revelat operimentum lectuli eius et dicet omnis populus amen

²¹ maledictus qui dormit cum omni iumento et dicet omnis populus amen

²² maledictus qui dormit cum sorore sua filia patris sui sive matris suae et dicet omnis populus amen

²³ maledictus qui dormit cum socru sua et dicet omnis populus amen

²⁴ maledictus qui clam percusserit proximum suum et dicet omnis populus amen

²⁵ maledictus qui accipit munera ut percutiat animam sanguinis innocentis et dicet omnis populus amen

²⁶ maledictus qui non permanet in sermonibus legis huius nec eos opere perficit et dicet omnis populus amen

CAPITULUM 28

Sin autem audieris vocem Domini Dei tui ut facias atque custodias omnia mandata eius quae ego praecipio tibi hodie faciet te Dominus Deus tuus excelsiorem cunctis gentibus quae versantur in terra

- ² venientque super te universae benedictiones istae et adprehendent te si tamen praecepta eius audieris
- ³ benedictus tu in civitate et benedictus in agro
- ⁴ benedictus fructus ventris tui et fructus terrae tuae fructusque iumentorum tuorum greges armentorum et caulae ovium tuarum
- ⁵ benedicta horrea tua et benedictae reliquiae tuae
- ⁶ benedictus eris et ingrediens et egrediens
- ⁷ dabit Dominus inimicos tuos qui consurgunt adversum te corruentes in conspectu tuo per unam viam venient contra te et per septem fugient a facie tua
- ⁸ emittet Dominus benedictionem super cellaria tua et super omnia opera manuum tuarum benedicetque tibi in terra quam acceperis
- ⁹ suscitabit te Dominus sibi in populum sanctum sicut iuravit tibi si custodieris mandata Domini Dei tui et ambulaveris in viis eius
- ¹⁰ videbuntque omnes terrarum populi quod nomen Domini invocatum sit super te et timebunt te
- ¹¹ abundare te faciet Dominus omnibus bonis fructu uteri tui et fructu iumentorum tuorum fructu terrae tuae quam iuravit Dominus patribus tuis ut daret tibi
- ¹² aperiet Dominus thesaurum suum optimum caelum ut tribuat pluviam terrae tuae in tempore suo benedicet cunctis operibus manuum tuarum et fenerabis gentibus multis et ipse a nullo fenus accipies
- ¹³ constituet te Dominus in caput et non in caudam et eris semper supra et non subter si audieris mandata Domini Dei tui quae ego praecipio tibi hodie et custodieris et feceris
- ¹⁴ ac non declinaveris ab eis nec ad dextram nec ad sinistram nec secutus fueris deos alienos neque colueris eos
- ¹⁵ quod si audire nolueris vocem Domini Dei tui ut custodias et facias omnia mandata eius et caerimonias quas ego praecipio tibi hodie venient super te omnes maledictiones istae et adprehendent te
- ¹⁶ maledictus eris in civitate maledictus in agro
- ¹⁷ maledictum horreum tuum et maledictae reliquiae tuae
- ¹⁸ maledictus fructus ventris tui et fructus terrae tuae armenta boum tuorum et greges ovium tuarum
- ¹⁹ maledictus eris ingrediens et maledictus egrediens
- ²⁰ mittet Dominus super te famem et esuriem et increpationem in omnia opera tua quae facies donec conterat te et perdat velociter propter adinventiones tuas pessimas in quibus reliquisti me
- ²¹ adiungat Dominus tibi pestilentiam donec consumat te de terra ad quam ingredieris possidendam
- ²² percutiat te Dominus egestate febri et frigore ardore et aestu et aere corrupto ac robigine et persequatur donec pereas
- ²³ sit caelum quod supra te est aeneum et terra quam calcas ferrea
- ²⁴ det Dominus imbrem terrae tuae pulverem et de caelo descendat super te cinis donec conteraris
- ²⁵ tradat te Dominus corruentem ante hostes tuos per unam viam egrediaris contra eos et per septem fugias et dispergaris per omnia regna terrae
- ²⁶ sitque cadaver tuum in escam cunctis volatilibus caeli et bestiis terrae et non sit qui abigat

27 percutiat te Dominus ulcere Aegypti et parte corporis per quam stercora digeruntur scabie quoque et prurigne ita ut curari nequeas

28 percutiat te Dominus amentia et caecitate ac furore mentis

29 et palpes in meridie sicut palpare solet caecus in tenebris et non dirigas vias tuas omnique tempore calumniam sustineas et opprimaris violentia nec habeas qui liberet te

30 uxorem accipias et alius dormiat cum ea domum aedifices et non habites in ea plantas vineam et non vindemias eam

31 bos tuus immoletur coram te et non comedas ex eo asinus tuus rapiatur in conspectu tuo et non reddatur tibi oves tuae dentur inimicis tuis et non sit qui te adiuvet

32 filii tui et filiae tuae tradantur alteri populo videntibus oculis tuis et deficientibus ad conspectum eorum tota die et non sit fortitudo in manu tua

33 fructus terrae tuae et omnes labores tuos comedat populus quem ignoras et sis semper calumniam sustinens et oppressus cunctis diebus

34 et stupens ad terrorem eorum quae videbunt oculi tui

35 percutiat te Dominus ulcere pessimo in genibus et in suris sanarique non possis a planta pedis usque ad verticem tuum

36 ducet Dominus te et regem tuum quem constitueris super te in gentem quam ignoras tu et patres tui et servies ibi diis alienis ligno et lapidi

37 et eris perditus in proverbium ac fabulam omnibus populis ad quos te introduxerit Dominus

38 sementem multam iacies in terram et modicum congregabis quia lucustae omnia devorabunt

39 vineam plantabis et fodies et vinum non bibes nec colliges ex ea quippiam quoniam vastabitur vermibus

40 olivas habebis in omnibus terminis tuis et non ungueris oleo quia defluent et peribunt

41 filios generabis et filias et non frueris eis quoniam ducentur in captivitatem

42 omnes arbores tuas et fruges terrae tuae robigo consumet

43 advena qui tecum versatur in terra ascendet super te eritque sublimior tu autem descendes et eris inferior

44 ipse fenerabit tibi et tu non fenerabis ei ipse erit in caput et tu eris in caudam

45 et venient super te omnes maledictiones istae et persequentes adprehendent te donec intereas quia non audisti vocem Domini Dei tui nec servasti mandata eius et caerimonias quas praecepit tibi

46 et erunt in te signa atque prodigia et in semine tuo usque in sempiternum

47 eo quod non servieris Domino Deo tuo in gaudio cordisque laetitia propter rerum omnium abundantiam

48 servies inimico tuo quem inmittet Dominus tibi in fame et siti et nuditate et omnium penuria et ponet iugum ferreum super cervicem tuam donec te conterat

49 adducet Dominus super te gentem de longinquo et de extremis finibus terrae in similitudinem aquilae volantis cum impetu cuius linguam intellegere non possis

50 gentem procacissimam quae non deferat seni nec misereatur parvulo

51 et devoret fructum iumentorum tuorum ac fruges terrae tuae donec intereas et non relinquat tibi triticum vinum et oleum armenta boum et greges ovium donec te disperdat

52 et conterat in cunctis urbibus tuis et destruantur muri tui firmi atque sublimes in quibus habebas fiduciam in omni terra tua obsideberis intra portas tuas in omni terra quam dabit tibi Dominus Deus tuus

53 et comedes fructum uteri tui et carnes filiorum et filiarum tuarum quas dedit tibi Dominus Deus tuus in angustia et vastitate qua opprimet te hostis tuus

54 homo delicatus in te et luxuriosus valde invidet fratri suo et uxori quae cubat in sinu suo

55 ne det eis de carnibus filiorum suorum quas comedit eo quod nihil habeat aliud in obsidione et penuria qua vastaverint te inimici tui intra omnes portas tuas

56 tenera mulier et delicata quae super terram ingredi non valebat nec pedis vestigium figere propter molliem et teneritudinem nimiam invidet viro suo qui cubat in sinu eius super filii et filiae carnibus

57 et inluvie secundarum quae egrediuntur de medio feminum eius et super liberis qui eadem hora nati sunt comedent enim eos clam propter rerum omnium penuriam in obsidione et vastitate qua opprimet te inimicus tuus intra portas tuas

58 nisi custodieris et feceris omnia verba legis huius quae scripta sunt in hoc volumine et timueris nomen eius gloriosum et terribile hoc est Dominum Deum tuum

59 augebit Dominus plagas tuas et plagas seminis tui plagas magnas et perseverantes infirmitates pessimas et perpetuas

60 et convertet in te omnes afflictiones Aegypti quas timuisti et adherebunt tibi

61 insuper et universos languores et plagas quae non sunt scriptae in volumine legis huius inducet Dominus super te donec te conterat

62 et remanebitis pauci numero qui prius eratis sicut astra caeli prae multitudine quoniam non audisti vocem Domini Dei tui

63 et sicut ante laetatus est Dominus super vos bene vobis faciens vosque multiplicans sic laetabitur disperdens vos atque subvertens ut auferamini de terra ad quam ingredieris possidendam

64 disperget te Dominus in omnes populos a summitate terrae usque ad terminos eius et servies ibi diis alienis quos et tu ignoras et patres tui lignis et lapidibus

65 in gentibus quoque illis non quiesces neque erit requies vestigio pedis tui dabit enim tibi Dominus ibi cor pavidum et deficientes oculos et animam maerore consumptam

66 et erit vita tua quasi pendens ante te timebis nocte et die et non credes vitae tuae

67 mane dices quis mihi det vesperum et vespere quis mihi det mane propter cordis tui formidinem qua terreberis et propter ea quae tuis videbis oculis

68 reducet te Dominus classibus in Aegyptum per viam de qua dixi tibi ut eam amplius non videres ibi venderis inimicis tuis in servos et ancillas et non erit qui emat

CAPITULUM 29

haec sunt verba foederis quod praecepit Dominus Mosi ut feriret cum filiis Israhel in terra Moab praeter illud foedus quod cum eis pepigit in Horeb

2 vocavitque Moses omnem Israhel et dixit ad eos vos vidistis universa quae fecit Dominus coram vobis in terra Aegypti Pharaoni et omnibus servis eius universaeque terrae illius

3 temptationes magnas quas viderunt oculi tui signa illa portentaque ingentia

4 et non dedit Dominus vobis cor intellegens et oculos videntes et aures quae possint audire usque in praesentem diem

5 adduxi vos quadraginta annis per desertum non sunt adtrita vestimenta vestra nec calciamenta pedum tuorum vetustate consumpta sunt

⁶ panem non comedistis vinum et siceram non bibistis ut sciretis quia ego sum Dominus Deus vester

⁷ et venistis ad locum hunc egressusque est Seon rex Esebon et Og rex Basan occurrens nobis ad pugnam et percussimus eos

⁸ et tulimus terram eorum ac tradidimus possidendam Ruben et Gad et dimidia tribui Manasse

⁹ custodite ergo verba pacti huius et implete ea ut intellegatis universa quae facitis

¹⁰ vos statis hodie cuncti coram Domino Deo vestro principes vestri ac tribus et maiores natu atque doctores omnis populus Israhel

¹¹ liberi et uxores vestrae et advena qui tecum moratur in castris exceptis lignorum caesoribus et his qui conportant aquas

¹² ut transeas in foedere Domini Dei tui et in iureiurando quod hodie Dominus Deus tuus percutit tecum

¹³ ut suscitet te sibi in populum et ipse sit Deus tuus sicut locutus est tibi et sicut iuravit patribus tuis Abraham Isaac et Iacob

¹⁴ nec vobis solis ego hoc foedus ferio et haec iuramenta confirmo

¹⁵ sed cunctis praesentibus et absentibus

¹⁶ vos enim nostis ut habitaverimus in terra Aegypti et quomodo transierimus per medium nationum quas transeuntes

¹⁷ vidistis abominationes et sordes id est idola eorum lignum et lapidem argentum et aurum quae colebant

¹⁸ ne forte sit inter vos vir aut mulier familia aut tribus cuius cor aversum est hodie a Domino Deo vestro ut vadat et serviat diis illarum gentium et sit inter vos radix germinans fel et amaritudinem

¹⁹ cumque audierit verba iuramenti huius benedicat sibi in corde suo dicens pax erit mihi et ambulabo in pravitate cordis mei et adsumat ebria sitientem

²⁰ et Dominus non ignoscat ei sed tunc quam maxime furor eius fumet et zelus contra hominem illum et sedeant super eo omnia maledicta quae scripta sunt in hoc volumine et deleat nomen eius sub caelo

²¹ et consumat eum in perditionem ex omnibus tribubus Israhel iuxta maledictiones quae in libro legis huius ac foederis continentur

²² dicetque sequens generatio et filii qui nascentur deinceps et peregrini qui de longe venerint videntes plagas terrae illius et infirmitates quibus eam adflixerit Dominus

²³ sulphure et salis ardore conburens ita ut ultra non seratur nec virens quippiam germinet in exemplum subversionis Sodomae et Gomorrae Adamae et Seboim quas subvertit Dominus in ira et furore suo

²⁴ et dicent omnes gentes quare sic fecit Dominus terrae huic quae est haec ira furoris eius inmensa

²⁵ et respondebunt quia dereliquerunt pactum Domini quod pepigit cum patribus eorum quando eduxit eos de terra Aegypti

²⁶ et servierunt diis alienis et adoraverunt eos quos nesciebant et quibus non fuerant adtributi

²⁷ idcirco iratus est furor Domini contra terram istam ut induceret super eam omnia maledicta quae in hoc volumine scripta sunt

²⁸ et eiecit eos de terra sua in ira et furore et indignatione maxima proiecitque in terram

alienam sicut hodie conprobatur

²⁹ abscondita Domino Deo nostro quae manifesta sunt nobis et filiis nostris usque in aeternum ut faciamus universa legis huius

CAPITULUM 30

Cum ergo venerint super te omnes sermones isti benedictio sive maledictio quam proposui in conspectu tuo et ductus paenitudine cordis tui in universis gentibus in quas disperserit te Dominus Deus tuus

² reversus fueris ad eum et oboedieris eius imperiis sicut ego hodie praecipio tibi cum filiis tuis in toto corde tuo et in tota anima tua

³ reducet Dominus Deus tuus captivitatem tuam ac miserebitur tui et rursum congregabit te de cunctis populis in quos te ante dispersit

⁴ si ad cardines caeli fueris dissipatus inde te retrahet Dominus Deus tuus

⁵ et adsumet atque introducet in terram quam possederunt patres tui et obtinebis eam et benedicens tibi maioris numeri esse te faciet quam fuerunt patres tui

⁶ circumcidet Dominus Deus tuus cor tuum et cor seminis tui ut diligas Dominum Deum tuum in toto corde tuo et in tota anima tua et possis vivere

⁷ omnes autem maledictiones has convertet super inimicos tuos et eos qui oderunt te et persequuntur

⁸ tu autem reverteris et audies vocem Domini Dei tui faciesque universa mandata quae ego praecipio tibi hodie

⁹ et abundare te faciet Dominus Deus tuus in cunctis operibus manuum tuarum in subole uteri tui et in fructu iumentorum tuorum in ubertate terrae tuae et in rerum omnium largitate revertetur enim Dominus ut gaudeat super te in omnibus bonis sicut gavisus est in patribus tuis

¹⁰ si tamen audieris vocem Domini Dei tui et custodieris praecepta eius et caerimonias quae in hac lege conscriptae sunt et revertaris ad Dominum Deum tuum in toto corde tuo et in tota anima tua

¹¹ mandatum hoc quod ego praecipio tibi hodie non supra te est neque procul positum

¹² nec in caelo situm ut possis dicere quis nostrum ad caelum valet conscendere ut deferat illud ad nos et audiamus atque opere compleamus

¹³ neque trans mare positum ut causeris et dicas quis e nobis transfretare poterit mare et illud ad nos usque deferre ut possimus audire et facere quod praeceptum est

¹⁴ sed iuxta te est sermo valde in ore tuo et in corde tuo ut facias illum

¹⁵ considera quod hodie proposuerim in conspectu tuo vitam et bonum et e contrario mortem et malum

¹⁶ ut diligas Dominum Deum tuum et ambules in viis eius et custodias mandata illius et caerimonias atque iudicia et vivas ac multiplicet te benedicatque tibi in terra ad quam ingredieris possidendam

¹⁷ sin autem aversum fuerit cor tuum et audire nolueris atque errore deceptus adoraveris deos alienos et servieris eis

¹⁸ praedico tibi hodie quod pereas et parvo tempore moreris in terra ad quam lordane transmisso ingredieris possidendam

¹⁹ testes invoco hodie caelum et terram quod proposuerim vobis vitam et mortem bonum et malum benedictionem et maledictionem elige ergo vitam ut et tu vivas et semen tuum

²⁰ et diligas Dominum Deum tuum atque oboedias voci eius et illi adhereas ipse est enim vita tua et longitudo dierum tuorum ut habites in terra pro qua iuravit Dominus patribus tuis Abraham Isaac et Iacob ut daret eam illis

CAPITULUM 31

Abiit itaque Moses et locutus est omnia verba haec ad universum Israhel

² et dixit ad eos centum viginti annorum sum hodie non possum ultra egredi et ingredi praesertim cum et Dominus dixerit mihi non transibis Iordanem istum

³ Dominus ergo Deus tuus transibit ante te ipse delebit omnes gentes has in conspectu tuo et possidebis eas et Iosue iste transibit ante te sicut locutus est Dominus

⁴ facietque Dominus eis sicut fecit Seon et Og regibus Amorreorum et terrae eorum delebitque eos

⁵ cum ergo et hos tradiderit vobis similiter facietis eis sicut praecepi vobis

⁶ viriliter agite et confortamini nolite timere nec paveatis a conspectu eorum quia Dominus Deus tuus ipse est ductor tuus et non dimittet nec derelinquet te

⁷ vocavitque Moses Iosue et dixit ei coram omni Israhel confortare et esto robustus tu enim introduces populum istum in terram quam daturum se patribus eorum iuravit Dominus et tu eam sorte divides

⁸ et Dominus qui ductor vester est ipse erit tecum non dimittet nec derelinquet te noli timere nec paveas

⁹ scripsit itaque Moses legem hanc et tradidit eam sacerdotibus filiis Levi qui portabant arcam foederis Domini et cunctis senioribus Israhelis

¹⁰ praecepitque eis dicens post septem annos anno remissionis in sollemnitatem tabernaculorum

¹¹ convenientibus cunctis ex Israhel ut appareant in conspectu Domini Dei tui in loco quem elegerit Dominus leges verba legis huius coram omni Israhel audientibus eis

¹² et in unum omni populo congregato tam viris quam mulieribus parvulis et advenis qui sunt intra portas tuas ut audientes discant et timeant Dominum Deum vestrum et custodiant impleantque omnes sermones legis huius

¹³ filii quoque eorum qui nunc ignorant audire possint et timeant Dominum Deum suum cunctis diebus quibus versantur in terra ad quam vos Iordane transito pergitis obtinendam

¹⁴ et ait Dominus ad Moysen ecce prope sunt dies mortis tuae voca Iosue et state in tabernaculo testimonii ut praecipiam ei abierunt ergo Moyses et Iosue et steterunt in tabernaculo testimonii

¹⁵ apparuitque Dominus ibi in columna nubis quae stetit in introitu tabernaculi

¹⁶ dixitque Dominus ad Moysen ecce tu dormies cum patribus tuis et populus iste consurgens fornicabitur post deos alienos in terra ad quam ingredietur et habitabit in ea ibi derelinquet me et irritum faciet foedus quod pepigi cum eo

¹⁷ et irascetur furor meus contra eum in die illo et derelinquam eum et abscondam faciem meam ab eo et erit in devorationem invenient eum omnia mala et afflictiones ita ut dicat in illo die vere quia non est Deus mecum invenerunt me haec mala

¹⁸ ego autem abscondam et celabo faciem meam in die illo propter omnia mala quae fecit quia secutus est deos alienos

¹⁹ nunc itaque scribite vobis canticum istud et docete filios Israhel ut memoriter teneant et ore decantent et sit mihi carmen istud pro testimonio inter filios Israhel

- ²⁰ introducam enim eum in terram pro qua iuravi patribus eius lacte et melle manantem cumque comederint et saturati crassique fuerint avertentur ad deos alienos et servient eis et detrahent mihi et irritum facient pactum meum
- ²¹ postquam invenerint eum mala multa et afflictiones respondebit ei canticum istud pro testimonio quod nulla delebit oblivio ex ore seminis tui scio enim cogitationes eius quae factururus sit hodie antequam introducam eum in terram quam ei pollicitus sum
- ²² scripsit ergo Moses canticum et docuit filios Israhel
- ²³ praecepitque Iosue filio Nun et ait confortare et esto robustus tu enim introduces filios Israhel in terram quam pollicitus sum et ego ero tecum
- ²⁴ postquam ergo scripsit Moses verba legis huius in volumine atque conplevit
- ²⁵ praecepit Levitis qui portabant arcam foederis Domini dicens
- ²⁶ tollite librum istum et ponite eum in latere arcae foederis Domini Dei vestri ut sit ibi contra te in testimonio
- ²⁷ ego enim scio contentionem tuam et cervicem tuam durissimam adhuc vivente me et ingrediente vobiscum semper contentiose egistis contra Dominum quanto magis cum mortuus fuero
- ²⁸ congregate ad me omnes maiores natu per tribus vestras atque doctores et loquar audientibus eis sermones istos et invocabo contra eos caelum et terram
- ²⁹ novi enim quod post mortem meam inique agetis et declinabitis cito de via quam praecepi vobis et occurrent vobis mala in extremo tempore quando feceritis malum in conspectu Domini ut iniritetis eum per opera manuum vestrarum
- ³⁰ locutus est ergo Moses audiente universo coetu Israhel verba carminis huius et ad finem usque conplevit

CAPITULUM 32

- a**udite caeli quae loquor audiat terra verba oris mei
- ² concre scat in pluvia doctrina mea fluat ut ros eloquium meum quasi imber super herbam et quasi stillae super gramina
- ³ quia nomen Domini invocabo date magnificentiam Deo nostro
- ⁴ Dei perfecta sunt opera et omnes viae eius iudicia Deus fidelis et absque ulla iniquitate iustus et rectus
- ⁵ peccaverunt ei non filii eius in sordibus generatio prava atque perversa
- ⁶ haecine reddis Domino popule stulte et insipiens numquid non ipse est pater tuus qui possedit et fecit et creavit te
- ⁷ memento dierum antiquorum cogita generationes singulas interroga patrem tuum et adnuntiabit tibi maiores tuos et dicent tibi
- ⁸ quando dividebat Altissimus gentes quando separabat filios Adam constituit terminos populorum iuxta numerum filiorum Israhel
- ⁹ pars autem Domini populus eius Iacob funiculus hereditatis eius
- ¹⁰ invenit eum in terra deserta in loco horroris et vastae solitudinis circumduxit eum et docuit et custodivit quasi pupillam oculi sui
- ¹¹ sicut aquila provocans ad volandum pullos suos et super eos volitans expandit alas suas et adsumpsit eum atque portavit in umeris suis
- ¹² Dominus solus dux eius fuit et non erat cum eo deus alienus
- ¹³ constituit eum super excelsam terram ut comederet fructus agrorum ut sugeret mel de

petra oleumque de saxo durissimo

14 butyrum de armento et lac de ovibus cum adipe agnorum et arietum filiorum Basan et hircos cum medulla tritici et sanguinem uvae biberet meracissimum

15 incrassatus est dilectus et recalcitravit incrassatus inpinguatus dilatatus dereliquit Deum factorem suum et recessit a Deo salutari suo

16 provocaverunt eum in diis alienis et in abominationibus ad iracundiam concitaverunt

17 immolaverunt daemonibus et non Deo diis quos ignorabant novi recentesque venerunt quos non coluerunt patres eorum

18 Deum qui te genuit dereliquisti et oblitus es Domini creatoris tui

19 vidit Dominus et ad iracundiam concitatus est quia provocaverunt eum filii sui et filiae

20 et ait abscondam faciem meam ab eis et considerabo novissima eorum generatio enim perversa est et infideles filii

21 ipsi me provocaverunt in eo qui non erat Deus et inritaverunt in vanitatibus suis et ego provocabo eos in eo qui non est populus et in gente stulta inritabo illos

22 ignis succensus est in furore meo et ardebit usque ad inferni novissima devorabitque terram cum germine suo et montium fundamenta conburet

23 congregabo super eos mala et sagittas meas conplebo in eis

24 consumentur fame et devorabunt eos aves morsu amarissimo dentes bestiarum inmittam in eos cum furore trahentium super terram atque serpentium

25 foris vastabit eos gladius et intus pavor iuvenem simul ac virginem lactantem cum homine sene

26 dixi ubinam sunt cessare faciam ex hominibus memoriam eorum

27 sed propter iram inimicorum distuli ne forte superbirent hostes eorum et dicerent manus nostra excelsa et non Dominus fecit haec omnia

28 gens absque consilio est et sine prudentia

29 utinam saperent et intellegerent ac novissima providerent

30 quomodo persequatur unus mille et duo fugent decem milia nonne ideo quia Deus suos vendidit eos et Dominus conclusit illos

31 non enim est Deus noster ut deus eorum et inimici nostri sunt iudices

32 de vinea Sodomorum vinea eorum et de suburbanis Gomorrae uva eorum uva fellis et botri amarissimi

33 fel draconum vinum eorum et venenum aspidum insanabile

34 nonne haec condita sunt apud me et signata in thesauris meis

35 mea est ultio et ego retribuam in tempore ut labatur pes eorum iuxta est dies perditionis et adesse festinant tempora

36 iudicabit Dominus populum suum et in servis suis miserebitur videbit quod infirmata sit manus et clausi quoque defecerint residuique consumpti sint

37 et dicet ubi sunt dii eorum in quibus habebant fiduciam

38 de quorum victimis comedebant adipēs et bibebant vinum libaminum surgant et opulentur vobis et in necessitate vos protegant

39 videte quod ego sim solus et non sit alius deus praeter me ego occidam et ego vivere faciam percutiam et ego sanabo et non est qui de manu mea possit eruere

40 levabo ad caelum manum meam et dicam vivo ego in aeternum

41 si acuero ut fulgur gladium meum et arripuerit iudicium manus mea reddam ultionem hostibus meis et his qui oderunt me retribuam

- ⁴² inebriabo sagittas meas sanguine et gladius meus devorabit carnes de cruore occisorum et de captivitate nudati inimicorum capitis
- ⁴³ laudate gentes populum eius quia sanguinem servorum suorum ulciscetur et vindictam retribuet in hostes eorum et propitius erit terrae populi sui
- ⁴⁴ venit ergo Moses et locutus est omnia verba cantici huius in auribus populi ipse et Iosue filius Nun
- ⁴⁵ conplevitque omnes sermones istos loquens ad universum Israhel
- ⁴⁶ et dixit ad eos ponite corda vestra in omnia verba quae ego testificor vobis hodie ut mandetis ea filiis vestris custodire et facere et implere universa quae scripta sunt legis huius
- ⁴⁷ quia non in cassum praecepta sunt vobis sed ut singuli in eis viverent quae facientes longo perseveretis tempore in terra ad quam Iordane transmisso ingredimini possidendam
- ⁴⁸ locutusque est Dominus ad Mosen in eadem die dicens
- ⁴⁹ ascende in montem istum Abarim id est transituum in montem Nebo qui est in terra Moab contra Hiericho et vide terram Chanaan quam ego tradam filiis Israhel obtinendam et morere in monte
- ⁵⁰ quem conscendens iungeris populis tuis sicut mortuus est Aaron frater tuus in monte Hor et adpositus populis suis
- ⁵¹ quia praevaricati estis contra me in medio filiorum Israhel ad aquas Contradictionis in Cades deserti Sin et non sanctificastis me inter filios Israhel
- ⁵² e contra videbis terram et non ingredieris in eam quam ego dabo filiis Israhel

CAPITULUM 33

- h**aec est benedictio qua benedixit Moses homo Dei filiis Israhel ante mortem suam
- ² et ait Dominus de Sina venit et de Seir ortus est nobis apparuit de monte Pharan et cum eo sanctorum milia in dextera eius ignea lex
- ³ dilexit populos omnes sancti in manu illius sunt et qui adpropinquant pedibus eius accipient de doctrina illius
- ⁴ legem praecepit nobis Moses hereditatem multitudinis Iacob
- ⁵ erit apud rectissimum rex congregatis principibus populi cum tribubus Israhel
- ⁶ vivat Ruben et non moriatur et sit parvus in numero
- ⁷ haec est Iudae benedictio audi Domine vocem Iudae et ad populum suum introduc eum manus eius pugnabunt pro eo et adiutor illius contra adversarios eius erit
- ⁸ Levi quoque ait perfectio tua et doctrina tua viro sancto tuo quem probasti in Temptatione et iudicasti ad aquas Contradictionis
- ⁹ qui dixit patri suo et matri suae nescio vos et fratribus suis ignoro illos et nescierunt filios suos hii custodierunt eloquium tuum et pactum tuum servaverunt
- ¹⁰ iudicia tua o Iacob et legem tuam o Israhel ponent thymiana in furore tuo et holocaustum super altare tuum
- ¹¹ benedic Domine fortitudini eius et opera manuum illius suscipe percute dorsa inimicorum eius et qui oderunt eum non consurgant
- ¹² et Benjamin ait amantissimus Domini habitabit confidenter in eo quasi in thalamo tota die morabitur et inter umeros illius requiescet
- ¹³ Ioseph quoque ait de benedictione Domini terra eius de pomis caeli et rore atque abyssu subiacente

- ¹⁴ de pomis fructuum solis ac lunae
- ¹⁵ de vertice antiquorum montium de pomis collium aeternorum
- ¹⁶ et de frugibus terrae et plenitudine eius benedictio illius qui apparuit in rubo veniat super caput Ioseph et super verticem nazarei inter fratres suos
- ¹⁷ quasi primogeniti tauri pulchritudo eius cornua rinocerotis cornua illius in ipsis ventilabit gentes usque ad terminos terrae hae sunt multitudines Ephraim et haec milia Manasse
- ¹⁸ et Zabulon ait laetare Zabulon in exitu tuo et Isachar in tabernaculis tuis
- ¹⁹ populos ad montem vocabunt ibi immolabunt victimas iustitiae qui inundationem maris quasi lac sugent et thesauros absconditos harenarum
- ²⁰ et Gad ait benedictus in latitudine Gad quasi leo requievit cepitque brachium et verticem
- ²¹ et vidit principatum suum quod in parte sua doctor esset repositus qui fuit cum principibus populi et fecit iustitias Domini et iudicium suum cum Israhel
- ²² Dan quoque ait Dan catulus leonis fluet largiter de Basan
- ²³ et Nephtalim dixit Nephtalim abundantia perfruetur et plenus erit benedictione Domini mare et meridiem possidebit
- ²⁴ Aser quoque ait benedictus in filiis Aser sit placens fratribus suis tinguat in oleo pedem suum
- ²⁵ ferrum et aes calciamentum eius sicut dies iuventutis tuae ita et senectus tua
- ²⁶ non est alius ut Deus rectissimi ascensor caeli auxiliator tuus magnificentia eius discurrunt nubes
- ²⁷ habitaculum eius sursum et subter brachia sempiterna eiciet a facie tua inimicum dicetque contere
- ²⁸ habitabit Israhel confidenter et solus oculus Iacob in terra frumenti et vini caelique caligabunt rore
- ²⁹ beatus tu Israhel quis similis tui popule qui salvaris in Domino scutum auxilii tui et gladius gloriae tuae negabunt te inimici tui et tu eorum colla calcabis

CAPITULUM 34

- a**scendit ergo Moses de campestribus Moab super montem Nebo in verticem Phasga contra Hiericho ostenditque ei Dominus omnem terram Galaad usque Dan
- ² et universum Nephtalim terramque Ephraim et Manasse et omnem terram usque ad mare Novissimum
- ³ et australem partem et latitudinem campi Hiericho civitatis Palmarum usque Segor
- ⁴ dixitque Dominus ad eum haec est terra pro qua iuravi Abraham Isaac et Iacob dicens semini tuo dabo eam vidisti eam oculis tuis et non transibis ad illam
- ⁵ mortuusque est ibi Moses servus Domini in terra Moab iubente Domino
- ⁶ et sepelivit eum in valle terrae Moab contra Phogor et non cognovit homo sepulchrum eius usque in praesentem diem
- ⁷ Moses centum et viginti annorum erat quando mortuus est non caligavit oculus eius nec dentes illius moti sunt
- ⁸ fleveruntque eum filii Israhel in campestribus Moab triginta diebus et completi sunt dies planctus lugentium Mosen
- ⁹ Iosue vero filius Nun repletus est spiritu sapientiae quia Moses posuit super eum manus

suas et oboedierunt ei filii Israhel feceruntque sicut praecepit Dominus Mosi

¹⁰ et non surrexit propheta ultra in Israhel sicut Moses quem nosset Dominus facie ad faciem

¹¹ in omnibus signis atque portentis quae misit per eum ut faceret in terra Aegypti Pharaoni et omnibus servis eius universaeque terrae illius

¹² et cunctam manum robustam magnaue mirabilia quae fecit Moses coram universo Israhel

For other languages please go to **www.wordproject.org**